

**Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola
Abádszalók**

Pedagógiai Program

Iktatószám: 75/2024.

Ügyintéző: Csikos Lászlóné

Postacím: 5241 Abádszalók, István király utca 1.

E-mail: iskola.abadszalok@karcagitk.hu

OM azonosító: 035961

Készítette: 2024. augusztus 29. Parázsó Katalin igazgató

Jóváhagyta: 2024. szeptember 29. Sági István tankerületi igazgató

Tartalomjegyzék

1. Az iskola nevelési programja	5
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	5
1.1.1 Pedagógiai alapelveink	5
1.1.2 Célrendszerünk	7
1.1.3. A célok megvalósítását elősegítő módszerek, eljárások.....	17
1.1.4. A minőségi munkavégzés kritériumainak beazonosítása a teljesítményértékelés esetében	17
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	21
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	22
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
1.4.1. Az iskolában folyó közösségfejlesztés szinterei.....	22
1.4.2.A közösségfejlesztés terén elvégzendő feladatok.....	23
1.4.3. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:	23
1.4.5.Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:.....	24
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	26
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	29
1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	29
1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program (SNI).....	29
1.6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők segítése	30
1.6.4 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	31
1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	34
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	35
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	36
1.8.1. A szülői közösséggel való együttműködés alapelvei	36
1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák.....	36
1.8.3 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák.....	38
1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata.....	38
1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja	38
1.9.2. Tanulmányok alatti vizsgák.....	38
1.9.3. Az értékelés rendje, továbbhaladás feltételei	40
1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanulók átvételének szabályai.....	41
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai	41
2. Az intézmény helyi tanterve	43
2.1 A választott kerettanterv megnevezése.....	43
2.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok.....	43
2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	45

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása ...	45
2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	45
2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	45
2.4.3. Az 1- 4 évfolyam általános feladatai	46
2.4.4. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	46
2.4.5. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	47
2.4.6. Az 5 - 8. évfolyam általános pedagógiai feladatai.....	47
2.5 Mindennapos testnevelés.....	48
2.6 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	48
2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	49
2.7.1 Az iskolai írásbeli beszámoltatások.....	49
2.7.2 Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése.....	49
2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	52
2.9.1 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	53
2.9.2 A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	53
2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	54
2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	54
2.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei, feladatai	54
2.11.2. Az iskola környezeti nevelési elvei	55
2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	55
2.12.1 A magatartás értékelésének elvei	55
2.12.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei	55
2.12.3. A jutalmazás iskolai elvei.....	58
2.12.4. Az elismerés és a jutalmazás formái.....	59
3. A Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola Tiszaderzsi Telephelye.....	60
4. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere	62

1. Az iskola nevelési programja

A program felülvizsgálata és átdolgozása törvényi változások miatt vált szükségessé. A törvényi előírások betartásával iskolánk, értékes hagyományaira építve, széles tevékenységkínálattal, a gyerekek sokoldalú fejlesztésével és a fenntarthatóság pedagógiájának felhasználásával törekszik a kor kihívásainak megfelelni.

A köznevelési törvény előírása szerint, illetve az 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szabályozása alapján a 2020-ban kiadott NAT 2020. szeptember 1-jén került bevezetésre felmenő rendszerben.

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1.1 Pedagógiai alapelveink

*„Egy nemzetnek nemcsak az a fontos,
hogy vannak-e értékei,
hanem az is, hogy vannak-e
értékeinek megbecsülői!”*

Egry József

Iskolánk tanulóinak egy életre szóló útravalót kíván adni. 8 évfolyamon keresztül olyan alapfokú képzést biztosít, melyre a későbbiekben építeni lehet. Mindezek mellett lehetőséget adunk képzőművészeti, néptánc alapműveltség elsajátítására. Az óvodai nevelés munkáját folytatva olyan tanulókat akarunk nevelni, akik szeretik és védik a természetet, kreatívak, érzelmi, erkölcsi fejlődésük kielégítő. Kiemelt figyelmet fordítunk a másság elfogadására, a tehetséges tanulók képességeink kibontakoztatására.

Olyan iskolát szeretnénk, ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket, ahová mindezekért a szülők szívesen hozzák gyermekeiket, ahol a tantestület minden tagja fontosnak érzi magát, megtalálja azt a tevékenységet, amelyhez a legjobban ért és alkotói szabadsága kibontakozhat, amelyik rugalmasan képes alkalmazkodni a társadalmi elvárásokhoz, a tanulók, a szülők és a fenntartó igényeihez.

Célunk, hogy minden gyermeknek megkapja azt a lehetőséget, hogy elérje teljesítőképességének maximumát, s a modern világ számára oly fontos tulajdonságokkal rendelkezve egészséges és képzett felnőtté válhasson, aki hisz és bízik önmagában, energikus, felelősséget érez környezete és embertársai iránt.

Az iskolánkban olyan általános műveltséget megalapozó nevelés-oktatás folyik amely, egyszerre szolgálja az intellektuális ismeretek birtokbavételét, az érzelmi, szociális és egyéb készségek, képességek kibontakoztatását, a szilárd erkölcsi értékek kialakítását, megerősítését, a tanulók felkészülését az érdeklődésének, képességeinek legjobban megfelelő középiskolai, illetve szakiskolai továbbtanulásra, pályaválasztásra, valamint a társadalmi beilleszkedésre.

Tanulóink az iskolánkban sokoldalú, korszerű tudást nyújtó, gyermekközpontú nevelésben részesülnek, és bízunk abban, hogy az iskolai évek után is képesek lesznek megújulásra, önművelésre, helytállásra, pozitív jövőkép megfogalmazásra. Olyan ismereteket nyújtunk, tanulási tevékenységeket szervezünk, amelyek hozzájárulnak a reális énkép, az önismeret, az *európai* azonosságtudat kialakulásához, és ezen ismeretek segítik az egyetemes kultúra iránti fogékonyság és tisztelet megalapozását.

Nevelő-oktató munkánk minden elemével éreztetjük, hogy a tudás érték, melynek megszerzése elsősorban szorgalom és kitartás útján érhető el. Megtanítjuk, hogyan érezzenek, találjanak rá a szépre, a jóra, az érdekesre, a hasznosra. *Fontos számunkra*, hogy szeressék az iskolát, jó kedvvel, örömmel végezzék az iskolai munkát és legyen kitartásuk eljutni a kitűzött célig.

Fontos számunkra a tanulóink pozitív egészségmagatartásának, kiegyensúlyozott lelki harmóniájának kialakítása. Nagy súlyt fektetünk a belső értékrend kialakítására, az értékválasztásra, a kritikus gondolkodás képességének fejlesztésére, hogy az itt megszerzett tudással és képességekkel sikeres emberként haladjanak az újabb feladatok, kihívások felé.

Iskolánk alapértéke a demokratikus értékrend, a humanizmus, az egyéniség tisztelete, az alapvető közösségek együttműködésének kibontakoztatása, az esélyegyenlőség biztosítása, a szolidaritás.

Nevelő-oktató munkánk a magyarság közös nemzeti értékeinek megismerését, átadását, megőrzését és gazdagítását szolgálja. Fontosak számunkra a Kárpát-medencében élő népekkel közös hagyomány, szokás, a nemzeti azonosságtudatunk.

Figyelmet fordítunk más népek és kultúrák iránti nyitottságra, ezért a más népek hagyományainak, szokásainak, kultúrájának, életmódjának megismerésére, megbecsülésére neveljük tanulóinkat. Értékrendünkben az európai – a történelem igazolta humanista – értékekre építünk, amelyek az újra egyesült Európához való tartozásunkat bizonyítják és erősítik. Azt akarjuk, hogy tanulóink felnőttként is magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Ismerjék meg városunk múltját, hagyományait, fejlődési perspektíváit, jelenlegi értékeit. Abádszalókon élő etnikai kisebbség kultúrájának, hagyományainak tiszteletben tartására nevelünk.

Az iskolás évek alatt megismerjük tanulóink sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Minden diákunkkal igyekszünk elsajátíttatni az általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait, amelyekre biztonságosan építheti ismereteit a későbbi tanulmányai során. Képessé tesszük őket arra, hogy sikeres tanulási stratégiákkal használják ki az információs világháló lehetőségeit az élethosszig tartó tanulás során. Elősegítjük, hogy kipróbálhassák képességeiket, elmélyedhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, ezzel is fejlesztve önismeretüket. Fejlesztjük a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlen szociális és társadalmi kompetenciáikat.

Kiemelt figyelmet fordítunk a humanista erkölcsi értékek átadására, az emberi élet tiszteletére, a szülők és a család tiszteletére, az igaz emberi szó megbecsülésére, a szeretetre, a türelemre, a másik emberrel való törődésre, az erkölcsileg is igazolható „másság” elfogadására az emberi tulajdon tiszteletére és védelmére.

Tudatosítjuk a tanulóinkban az emberiség előtt álló problémákat, a társadalmak lehetőségeit, és feladatait a problémák megoldásában. Felhívjuk a figyelmüket arra, hogy milyen veszélyek fenyegetik a Földet, az emberiséget, az egyes életközösségeket, és mit tehetünk a fenyegető veszélyek csökkentése érdekében.

Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban:

- a gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban,
- minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges,
- a mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket, felhasználva az írott ismeretárak és a kommunikációs eszközök lehetőségeit,
- nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra, az egész világot átfogó kérdésekre vonatkozóan hangsúlyozzuk:
  - az egyén és az állam felelősségét;
  - az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában,
  - környezetünket, a Földet, az emberiséget, az egyes közösségeket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát.

1.1.2 Célrendszerünk

Iskolánk cél- és feladatrendszerét a Nemzeti Alaptanterv alapelvei, valamint a helyi sajátosságokból adódó hagyományaink határozzák meg.

1.1.2.1. Kiemelt kulcskompetencia fejlesztési területei:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A tanulás kompetenciái

Az iskolánk pedagógiai munkájában a legfontosabbnak a *tanulás-tanítást* tartjuk, középpontjában a motiváló tényezőket. Az a véleményünk, hogy a gyermekek tanulását elsősorban a pozitív megerősítés segíti elő, a sikerélmény kitartó tevékenységre sarkall, és teljesítményképes tudást eredményez.

Az iskolánkban olyan tevékenységrendszert alakítunk ki, amely szilárd alapokat teremt, nyitottá, fogékonyvá teszi a fiatalokat az értékek befogadására és kreatívvá a szerzett képességek alkalmazásában. Minden ez irányú tevékenységünket a szemléletesség, a cselekedtetés, önálló munkáltatás és a differenciáltság hatja át.

1-4. évfolyam

1. A tanulási motívumok kialakítása és fejlesztése

- Az örökölt tanulási motívumok megerősítése, a teljesítménymotivációk (elismerési vágy) kialakítására az esetleges fejlődést gátló szülői beállítások megszüntetése.
- A tanítványi kötődés, mint fontos tanulási motívum erősítése.
- A társakhoz való viszony (segítőkézség, együttműködés, tisztességes versengés) fejlesztése.
- Helyes tanulási szokások kialakítása (rendszeres, megfelelő, sikeresen teljesíthető feladatok, ellenőrzés, értékelés)

2. Értelmi képességek fejlesztése

Megismerési képesség:

- szemléletes megfigyelések lehetőségének biztosítása,
- a megfigyelések szóbeli megfogalmazása, ezáltal a fogalmi készlet és a szókinccs növelése
- szöveges feladatok megoldásával, számfeladattá alakításával, a matematikai gondolkodásmód kialakítása

Kommunikációs képesség:

- olvasási készség, íráskészség, beszédkézség folyamatos fejlesztése
- a szövegértés és szövegképzés gyakorlása
- a nyelvtani ismeretek alapjának elsajátítása

Gondolkodási képesség:

- a rendszerezési, kombinatív, szabályindukciós képesség fejlesztése tapasztalati szinten, tárgyakkal, játékokkal, elsősorban manipulációs úton

3. Informatikai képesség

- kézikönyvek, szótárak, lexikonok használata
- a számítógép kezelésének készsége elsősorban számítógépes játékok működtetésével

4. Idegen nyelvi képesség

- elsősorban a beszédértési és beszélgetési képesség fejlesztése

5-8. évfolyam

1. A tanulási motívumok fejlesztése

A tanulási tevékenységet szándékos, céltudatos tevékenységgé kell alakítani. A tantárgyi kötődés erősítése rendkívül fontos, ezzel is segítjük a pályaválasztást. A tanulás értékének tudatosítása.

2. Értelmi képességek fejlesztése

Megismerési képességek

A megfigyelések írásbeli lejegyzésének képessége, értelmezési képességek fejlesztése a törvények és a szabályszerűségek megismerésével, az indoklás és a bizonyítási képesség fejlesztése.

Kommunikációs képesség

A szövegértési és szövegalkotási képesség fejlesztése szóban és írásban.

- Gondolkodási képességek fejlesztése.
- Az elvont gondolkodásmód továbbfejlesztése, a problémamegoldó képesség kiemelt fejlesztése.

3. Informatikai képesség fejlesztése

- A könyvtár és forrásközpont használata váljon készség szintűvé.
- A személyi számítógép működtetésének és kezelésének elsajátítása,
- Oktatási-tanulási technológiákkal való ismerkedés, azok értelmes, interaktív használata (oktatóprogramok, interaktív tananyagok, internet, CD/DVD stb.)

4. Idegen nyelvi képesség

- A tanult szavak kifejezések, nyelvi fordulatok alkalmazása egyszerű helyzetekben, elsősorban a beszédértési és beszélgetési képesség fejlesztése.
- Rövid feljegyzések, üzenetek, magánlevelek írása

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

Anyanyelvi nevelés (Anyanyelvi kulcskompetencia fejlesztés)

Anyanyelvünk kiemelkedő szerepet játszik felnövekvő diákjaink személyiségének, gondolkodásmódjának fejlesztésében. Ebből következik, hogy az iskolai nevelésben-oktatásban alapvető szerepe van. Az anyanyelvi képzés átszövi a teljes oktatási-nevelési folyamatot. Keretében mindazokat az ismereteket tudatosítjuk, rendszerezzük és fejlesztjük, amelyeket a diák az iskolában és az iskolán kívül megszerzett. Az anyanyelvi képzés meghatározóan hat a többi tantárgy tanítására és elsajátításának színvonalára. A különböző ismeretek tanításának-tanulásának szintje pedig visszahat az anyanyelvi képzés eredményességére. Ezért az anyanyelvi nevelésnek – sajátos jelleggel – minden tárgyban jelen kell lennie.

Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése.

Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával. A tanulási kudarcok, az értés- meg nem értés gazdaságtalan időráfordításai alapvetően a magyar nyelv alapos ismeretének hiányából adódnak. Arra kell törekedni, hogy az olvasás értékeit és hasznát ismerjék meg a tanulók. A pedagógusok feladata az igényességre nevelés, az olvasás előtérbe helyezése a túlzott televíziózással és videózással szemben.

A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet. Feladatunk még, hogy hozzájáruljunk az írásbeli képességek színvonalának emeléséhez, valamint az értő olvasás segítségével tudományos ismeretek megszerzéséhez is. Fontos feladatunk, hogy tanulóink ismerjék meg az

anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását. Mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben. Törekedjenek az anyanyelv védelmére, tudjanak egymással kulturált párbeszédet, vitát folytatni. A tanulóknak növeljük a környezethez való pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi könyvek feldolgozásával. Az olvasási szokások erősítése érdekében könyvtári órákat tartunk minden osztályban.

Tanulóinknak megtanítjuk, hogy a kommunikációs kultúra az egyén szocializációjának, az egyéni és a közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője. Elfogadtatjuk velük, hogy a „jól kommunikáló ember” esélyei a felnőtt életben nagyobbak. Megismertetjük velük a kommunikáció összetevőit. Gyakoroltatjuk a tevékenységben, magatartásban megnyilvánuló helyes kommunikációt, a metakommunikáció alkalmazását. Kialakítjuk az önálló véleményalkotás és kifejezés képességét. Fejlesztjük a vélemények, érvek kifejtésének, értelmezésének, megvédésének képességét, a vitakultúrát. Kiemelt feladatunk az értelmes, kifejező beszéd elsajátíttatása, a beszédkultúra fejlesztése, az olvasás, írás igényes használatára nevelés, az ehhez szükséges képességek fejlesztése.

Idegen nyelv oktatása (Idegen nyelvi kompetencia)

Az Európai Unió tagállamaként még fontosabb az idegen nyelvek tanítása és tanulása. Idegen nyelveket ismerni nem csupán praktikus okok miatt fontos. A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így ha megtanulunk egy idegen nyelvet, automatikusan közelebb kerülünk az adott nyelvet beszélő emberek kultúrájához, nyitottabbak leszünk a világra.

Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóinknak olyan biztos alapot adjunk általános iskolai tanulmányaik során, amire építhetnek a későbbiekben. A hatékony, intenzív nyelvtanulás alapvetően gyakorlás kérdése – szókincsbővítés, nyelvtan biztos használatának elsajátítása - stb. Ahhoz, hogy tanulóink az általános iskolai tanulmányaik végére biztos alap-nyelvtudáshoz jussanak, naponta használniuk kell a nyelvet.

Ennek érdekében:

- a nyelvtanulás lehetőség szerint csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra és az idegen nyelven való megszólalásra.
- igyekszünk kihasználni a csoportbontásból fakadó előnyöket: differenciálás, tehetséggondozás, felzárkóztatás.

Lényeges szempont, cél a nyelvoktatási módszerek adott körülmények és lehetőségek közötti fejlesztése, terjesztése, hozzáférhetővé tétele, a bevált módszerek és a nyelvoktatással kapcsolatos tapasztalatok közzététele. A délelőtti kötelező foglalkozások mellett tehetséggondozás céljából szakköröket szervezünk különböző tematikával. A pályázatírás lehetőségeit kihasználva minél több szemléltető és segédanyagot szerzünk be a tanítási formák változatosabbá tétele érdekében.

A digitális kompetenciák

A XXI. században az informatika átszövi egész életünket, az információ társadalmi szerepe megnőtt, ezáltal felértékelődött az információszerzés képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson munkájához, életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes

legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő – technikai fejlődéssel lépést tartó - információszerzési, feldolgozási, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

Fő célunk tehát az információs társadalomban otthonosan mozgó, az információt munkája során felhasználni és létrehozni tudó ember képzése. Ennek eléréséhez fontos, hogy a tanulók folyamatos sikerélményben részesüljenek, mert különben áttörhetetlen idegenkedés alakulhat ki a modern információs eszközökkel szemben. Ebből következik, hogy az informatika tanulása nem lehet öncélú - tanítása során a felhasználási lehetőségekre, a lehetséges alkalmazásokra mindig rá kell mutatnunk, s a tanulók elé ilyen komplex feladatokat kell kitűzni, és meg kell teremteni a tantárgyak közötti átmeneteket, kompetenciákat is. A különböző tudományterületek, tevékenységek ma már feltételezik a gép készségszintű használatát, vagyis a géphasználat nem cél, hanem eszköz jellegű legyen. Az ismeretátadó és számonkérő pedagógus az ismeretek közötti eligazodást segítő, tanácsadó, az információt értékelni, abban kételkedni tudó tanulók nevelőjévé váljon. A tanulókat fel kell készíteni a problémamegoldó gondolkodásra, mint a feladatmegoldás magasabb szintjére. A leírt készségek elsajátítása akkor igazán eredményes, ha lehetőség szerint már az általános iskola alsó tagozatában elkezdődik a munka. Így 3-8. osztályig heti egy órában tanulják a tantárgyat lehetőség szerint csoportbontásban a diákok. A digitális kompetencia fejlesztését szolgálhatják más tantárgyak feladatai, amennyiben géphasználatot (alkalmazás, internet, interaktív tábla, tanulói tablet), vagy csak egyszerűen problémamegoldó gondolkodást, kreativitást igényelnek.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák

Matematikai kompetenciák fejlesztése

Társadalmunk gyors technikai fejlődése, a gyors változások az alkalmazásképes tudást igénylik minden embertől.

A matematika oktatása során a legfontosabb, hogy felkészítsük tanulóinkat a mindennapok problémáinak megoldására a matematikai gondolkodás segítségével.

Így kiemelt feladatunk

- biztos számolási készség kialakítása
- problémás helyzetekben a kreatív és logikus gondolkodás fejlesztése
- gyakorlati problémákra matematikai megoldások keresése
- adatgyűjtés, feldolgozás, grafikonok, táblázatok készítése, értelmezése, elemzése

Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése zajlik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal. A matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé. A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyar óra feladata. Ennek a két alapkompétenciának a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán adódik lehetőség. A matematika iránt érdeklődő és tehetséges gyermekeinket versenyeken szerepeltetjük, amelyet felkészítés előz meg.

A természettudományos gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége

A természettudományos kompetencia kialakítása elsősorban a természettudományos tantárgyak feladata. Diákjainkat globális szemléletű, kreatív, kritikai gondolkodásra kell képessé tennünk. Ezt csak az oktatott tantárgyak követelményeinek összehangolt tervezése alapján lehet elérni. Ez iskolánkban kialakult gyakorlat alapján történik.

Szükséges a természet alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak a megismerése. Törekszünk a természeti világ megmagyarázására, problémák felismerésére és következtetések levonására. Fontos a tudományos munkák, elméletek szerepének ismerete. A fenti ismeretek felhasználása segít a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldásában. Az alkalmazott tudás felhasználásában a természeti világ megmagyarázásában, problémák felismerésében és következtetések levonásában.

Hangsúlyozzuk az emberi tevékenység által a természetben bekövetkezett változások megértését, az egyén felelősségét. A tudományos fejlődésnek saját magunkra, családjunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatása iránti kritikus érdeklődési igény kialakítása a célunk.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A szociális és állampolgári kompetencia a harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés feltétele, ez felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén a tanulók építő módon vehetnek részt a társadalmi életben.

A kompetencia elemei között megtalálható a személy önismerete, saját magával szembeni elvárásai, az ezeket meghatározó önbizalom, a pozitív szemléletmód, a másokkal szembeni viselkedés, például a tolerancia, a fejlett kommunikáció. Mindezek kiérlelése érdekében az egyénnek reális képet kell kialakítania önmagáról és környezetéről, a társadalom fejlesztésében tudatosan kell részt vennie, felelősségteljes, környezettudatos magatartást kell gyakorolnia. Elérhető célokat kell meghatároznia, kitartóan kell dolgoznia céljai elérése érdekében, kellő időben kell döntéseket hoznia.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken jól tudjanak kommunikálni, megértsék a különböző nézőpontokat, empatikusak és a változások iránt fogékonyak legyenek. Ennek a területnek a fejlesztése elsősorban az osztályfőnöki órákon, etika/hit- és erkölcstan órákon, történelem órákon, állampolgári ismeretek órákon, dráma és színház órákon történik. Lehetőséget biztosítunk még a tánc oktatás keretében is e képességek fejlesztésére.

Mai világunkban fontos a tolerancia, az, hogy képesek legyenek konfliktusokat megoldani.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A művészeti nevelés is elengedhetetlenül, kiemelkedően fontos területe iskoláknak. Iskolánk a város központjában van, ez az adottság utat jelöl ki a számunkra a művészeti és esztétikai nevelés területén. Nemcsak a szép külső-belső iskolai környezet, de városunk központjának adottságai is feladatokat adnak számunkra. Így ennek a területnek a felvállalása egyben helyi sajátosságaink kihasználása is. Tanulóinknak sokféle lehetőségük van tehetségük kibontakoztatására. Meghatározó az egyéni alkotótevékenység, de a művészeti nevelés lehetőséget ad csoportos munkára, közösségfejlesztésre is. Pedagógusaink nagy hangsúlyt fektetnek a művészeti tárgyak igényes oktatására, a

tehetséggondozásra. Minderről színvonalas szerepléseink, kiállításaink, a versenyeken elért eredményeink tesznek tanúbizonyságot.

A művészeti nevelés területei:

- *Drámapedagógia – színjátszás*

Az alsó tagozaton megalapozott drámapedagógiai szemlélet sok tekintetben gazdagíthatja eredményeinket. Különbéféle képességfejlesztés folyik a dráma pedagógiai módszerek tanítása során. Pl.: A kommunikációs játékokon keresztül fejlődik a gyerekek közösségi szereptudata, beszédtechnikai gyakorlatokkal útját állhatjuk a romló kifejezés-technikának és kultúrának, a színes játékok a gyermekek fantáziáját fejlesztik, a memória-gyakorlatok az intellektuális képességeket tréningezik, az improvizációs szerepjátékok egyaránt segítik tanulóink megismerését és érzelmi fejlődését. A rendszeres gyakorlásokból előadások kerekednek, melynek mindenki részese, a gátlásosabb tanulók is magabiztosabbak lesznek.

- *Ének-zene és Testnevelés*

Látszólag két külön műfaj, de mégis ösidőktől fogva elválaszthatatlan egymástól, az emberek mindennapjait jellemezte. Köztudott a Kodály módszer elveinek alapján, hogy a zene és a tánc (különösen a népzene és a néptánc) a gyermek egészséges testi és mentális fejlődését alapozza meg. Ha gyermekeink egyszerre énekelnek, játszanak, táncolnak, ezáltal több képességüket is fejlődik, ez különösen az alsó tagozaton meghatározó. Ezáltal kielégíthető mozgásigényük, feszültségeik feloldódnak. A népi gyermekjátékok során fejleszthető a tiszta, szép magyar beszéd (irodalom, nyelvtan), a társas kapcsolatok kialakítása, alkalmazkodóképesség (magatartás), a versenyszellem (testnevelés), szerepjáték (színjátszás) viselkedéskultúra, ritmusérzék, tisztán, jól intonált éneklés, hallásfejlesztés (ének-zene), kreativitás, leleményesség. A leglényegesebb: a magyar nyelvi-, zenei- és mozgáskultúra együttes ápolása.

- *Vizuális kultúra*

A vizuális kultúra a teljes látható és láthatóvá tett tárgy- és jelenségvilág (a természet, a mesterséges környezet és a képzelet világa) használata és alakítása. A vizuális nevelés feladata: azoknak a képességeknek és készségeknek fejlesztése és ismereteknek az átadása, amelyek a látható világ használatához, alakításához szükségesek.

- *Médiaismeret*

A XXI. század társadalmának legnagyobb gondja a médiából a gyermekek felé korlátlanul áramló „információ”. Hatnak rájuk, tele vannak feszültséggel. Kiemelkedő szerep jut éppen ezért a médiaismeretek közvetítésének, amely megtanítja a gyermekeket látni, nézni, érteni filmet, plakátot, és kiadványokat készíteni. Mindezek a vizuális kultúra alapjait teremti meg. A gyerekek ma már ismereteik jelentős részét iskolán kívül szerzik. Ebben éppen a televízióknak és az internetnek van meghatározó szerepe. Alapvető fontosságú tehát, hogy az iskola elősegítse azt, hogy a tanulók képesek legyenek a nagy mennyiségű (képi) információ minél magasabb szintű önálló feldolgozására, értelmezésére, értékelésére, a megfelelő szelekció elvégzésére.

Kiemelt kompetenciafejlesztési területek a művészeti nevelés területén:

- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
  - Művészi önkifejezés, előadókészség
  - Európai és egyetemes kulturális örökség megőrzésére irányuló igény
  - Az esztétikum igénye a mindennapokban
- Környezettudatosságra nevelés
  - Környezetünk esztétikus értékeinek megőrzésére, gyarapítására való igény
- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**
  - Nyitottság, érdeklődés
  - Kulturális életben való részvételre való igény

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia úgy a tanulási időszakban, mint a továbbtanulás idején segíti tanítványainkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, képesek legyenek a kínáló lehetőségek felismerésére és megragadására. A kompetencia lényege az, hogy az ember képes legyen az őt körülvevő események, lehetőségek jellemzően objektív, szélsőségeket kerülő értékelésére, a számára szükséges információk kiszűrésére és konstruktív alkalmazására. A kezdeményezőképeségre és vállalkozókészségre szükség van az iskolai tanulmányok során, hiszen a felkészülési stratégia kialakítása, tanulási módszerek kifejlesztése igénylik ezt. Nem nélkülözhető a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia a családi életvitel kialakítására való felkészülés során sem. A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kialakítása az iskolánkban oktatott minden tantárgy tanításakor követelmény. Különös figyelmet kell kialakítására, a kialakulás ellenőrzésére fordítanunk az állampolgári ismeretek és osztályfőnöki órák keretében, ahol az ezzel kapcsolatos témákat minden évfolyam számára osztályfőnöki tantervünk, munkatervünk és tanmeneteink tartalmazzák.

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltség területenkénti (A 2020-ban módosított NAT műveltségterületei: magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természettudomány és földrajz, idegen nyelv, művészetek, technológia, testnevelés és egészségfejlesztés) lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

Tanulási területek (tantárgyak):

Magyar nyelv és irodalom (irodalom, magyar nyelv)

Matematika (matematika)

Történelem és állampolgári ismeretek (történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret)

Etika / hit- és erkölcsstan

Természettudomány és földrajz (környezetismeret, természettudomány, biológia, kémia, fizika, földrajz)

Idegen nyelv (első idegen nyelv – angol nyelv)

Művészetek (énekes-zene, dráma és színház, vizuális kultúra)

Technológia (technika és tervezés, digitális kultúra)

Testnevelés és egészségfejlesztés (testnevelés)
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)

1.1.2.2. Az értelmi oktatás-nevelés legfőbb célkitűzései:

Korszerű, tudományos alapokon nyugvó, a XXI. sz. globális kihívásaira is választ nyújtó, továbbépíthető ismeretanyag közvetítése, amelynek alappillérei:

- az anyanyelvi nevelés és
- egy idegen nyelv alapfokú ismerete (alkalmazása),
- a matematikai és természettudományos logika elsajátítása,
- eligazodás a XXI.század informatikai forradalmában, gondolkodásmód,
- az esztétikum, a művészet modern világa,
- társadalom alapvető kérdéseinek helyes értelmezése, kezelési stratégiáinak életkorhoz mért megismerése.

Olyan ismeretanyag elsajátíttatása, amely képessé teszi a tanulókat a továbbtanulásra, az egyetemes emberi kultúra legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeinek megismerésére és tudatos felhasználására.

1.1.2.3. A képességek, készségek fejlesztése területén kitűzött célok

- az alapkészségek biztos alapokra helyezése és megerősítése
- a megismerés, ismeretelsajátítás, önművelés, a tanulás és motivációk
- a kommunikációs (magyar és idegen nyelvű) valamint informatikai
- a mozgási, zenei, vizuális, esztétikai
- a testi-lelki egészség, a személyes higiéné, a viselkedés kultúrája
- a szociális magatartás (nyíltság, empátia, szolidaritás stb.) képességeinek és készségeinek elsajátíttatása
- az önismeret és reális én-kép kialakítása

1.1.2.4. Az értékek területén elérendő célok

- az emberi történelem során felhalmozott, tartós értékek felismerése
- a kezdeményezés, aktivitás, felelősségvállalás értékei
- nemzettudat, hazaszeretet erősítése
- a demokrácia mint eszköz, eljárás és magatartási norma
- értékek változása, devalválódása, új értékek megjelenésének folyamata

1.1.2.5. Az iskola belső légkörét jellemző célok

- gyermek- és emberközpontú tanulói és pedagógusi magatartás, nevelési eljárások
- az egyoldalú értelmi nevelés helyett az intellektus, az érzelem, a szociális képességek egyenrangúságát elismerő és valló pedagógiai értelmezés, s ennek megfelelő gyakorlat kialakítása.
- a tanulói képességek, készségek különbözőségének minél korábbi felismerése, s az ennek megfelelően alkalmazott differenciált eljárások alkalmazása (tehetséggondozás, hátrányok kompenzálása)

- a harmónia (ember-ember; ember- és az őt körülvevő társadalmi közeg; ember- és természet között) mint a legegységibb emberi kapcsolatok alapjának felismerése, felismertetése, és az arra való törekvés az iskola belső életében.

1.1.2.6. Az alsó tagozaton folyó nevelő - oktató munka célja

- az iskola segítse a gyermekek természetes fejlődését,
- fejlessze tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.
- vezesse át az óvoda játékközpontú tevékenységéből a tanulás tevékenységébe
- tegye fogékonyá a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok majd a magasabb társadalom értékei iránt.
- adjon teret a gyermekjáték- és mozgás iránti igényének
- a tanítási tartalmak feldolgozása során juttassa el a tanulókat az alapvető képességek, készségek kifejlesztéséhez (olvasás, írás, számolás, gondolkodási műveletek, kifejező, érthető beszéd)
- szükség esetén kompenzációs fejlesztést kapjanak a tanulók
- a tantervben meghatározott időre teljesítsék a követelményeket.

1.1.2.7. A felső tagozaton folyó nevelő - oktató munka célja

- folytassuk és erősítsük az előző szakaszok (alsó évfolyamok) nevelő-oktató munkáját, a készségek, képességek fejlesztését
- vegyük figyelembe, hogy a 10 - 12 éves tanuló gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, míg 13 - 14 éves korban a tanulók ismeretszerzési folyamatában az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás kerül előtérbe
- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, kultúrájú gyermeket együtt neveljük
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítjük fel a társadalomba való beilleszkedésre, az iskola ill. pályaválasztásra
- alapozzuk meg a jogok és kötelességek gyakorlását
- a tantervi követelményeket sajátíttassuk el a 8. osztály végéig.

1.1.2.8. Iskolánk sajátosságaiból, hagyományaiból adódó célok

- a sajátos nevelési igényű, értelmileg enyhe fokban sérült tanulókat integrált keretek között, egyéni bánásmód segítségével készítjük fel a középfokú továbbtanulásra, a társadalomba való beilleszkedésre
- a sajátos nevelési igényű – a pszichés fejlődés zavarai miatt tartósan akadályozott tanulókat komplex képességfejlesztésben részesítjük, kiscsoportos foglalkozások keretében, gyógypedagógus irányításával
- a beilleszkedési – tanulási - magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztését integrált formában osztálytanítók, szaktanárok segítségével egyéni fejlesztési terv alapján, fejlesztőpedagógusok bevonásával végezzük
- a tantárgyak tanítása során a magyar nyelv helyes használatára neveljük őket, és megtanítjuk a szaktárgyi szakkifejezéseket is

- az idegen nyelvi képzés keretében begyakoroltatjuk a mindennapi beszédhelyzeteket, amelyek a helyi idegenforgalmi vendéglátást segítik
- törekszünk tanulóink pozitív egészségmagatartásának, kiegyensúlyozott lelki harmóniájának kialakítására
- az iskola külső és belső esztétikájára, a környezet- és természet védelmére neveljük diákjainkat
- igyekszünk az iskola külső és belső rendjét, tisztaságát, otthonosságát megőrizni és megőriztetni
- törekszünk az esztétikai minőségre nyitott magatartás kialakítására
  - képzőművészethez kapcsolódó szakkör,
  - zenei nevelés-szakkör
  - néptánc oktatás tanórai keretekben.

Együttműködési megállapodás keretében – Harmónia AMI, Tisza-tavai Alapfokú Művészeti Iskolák - biztosítjuk a néptánc- és a képzőművészeti tanszak képzési lehetőségét.

1.1.3. A célok megvalósítását elősegítő módszerek, eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1.Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő személyes példamutatása - Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

1.1.4. A minőségi munkavégzés kritériumainak beazonosítása a teljesítményértékelés esetében

Az Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskolában a pedagógusok teljesítményértékelését külön eljárásrend szabályozza. A pedagógusok

teljesítményértékelése során törekedni kell arra, hogy a pedagógiai munka különböző szféráit átfogó, objektív és fejlesztő jellegű legyen. Az értékelés során figyelembe vesszük az alábbi területeket:

Oktatói tevékenység területén:

- A tananyag feldolgozásának módszertana, a tanórák változatossága és hatékonysága
- A tanulók aktív bevonása az oktatásba, a kooperatív tanulási formák alkalmazása
- A differenciálás, az egyéni képességekhez és szükségletekhez való alkalmazkodás
- A tanulók motiválása, a pozitív visszajelzések adása
- A digitális eszközök és módszerek hatékony használata
- A tanulók tanulási eredményeinek alakulása
- A tananyag átadásának hatékonysága (tanulói visszajelzések, teszteredmények)
- A tanulók aktív bevonása az órákba
- A tanulók tanulási nehézségeinek kezelése

Nevelői tevékenység területén:

- A személyiségfejlesztésre irányuló tevékenységek
- Az osztályközösség építése, a konfliktuskezelés
- A szülőkkel való együttműködés
- Az iskola életében való részvétel
- A pozitív tanulói légkör kialakítása
- A tanulók viselkedésének alakítása

Szakmai fejlődés területén:

- A szakmai továbbképzésekben való részvétel
- Az új pedagógiai módszerek és eljárások megismerése és alkalmazása
- A szakmai irodalom követése
- A kutatómunka
- A szakmai közösségekben való részvétel

Együttműködés területén:

- A kollégákkal, a vezetőkkel és a diákokkal való együttműködés
- Az intézményi feladatok ellátása

Egyéb feladatok:

- Az adminisztratív feladatok ellátása
- Az iskola életében való aktív részvétel

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az módosított 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendeletben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- különböző szintű adottságaikkal

- eltérő mértékű fejlődésükkel
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel
- szervezett ismeretközvetítéssel
- spontán tapasztalataikkal összhangban

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A tanulók erkölcsi nevelése

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk. Feladataink: az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.

A tanulók értelmi nevelése

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra

A tanulók érzelmi nevelése

A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók közösségi nevelése

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók esztétikai nevelése

Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása. Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.

A tanulók akaratni nevelése

Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása.

A tanulók nemzeti nevelése

A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése. A nemzeti hagyományok ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Uniók jogok és kötelességek megismertetése. Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt.

A tanulók munkára nevelése

A munka fontosságának tudatosítása. A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása.

A tanulók egészséges életmódra nevelése

A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

A tanulók környezeti nevelése

A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása. Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása.

Az eredményes munka feltétele, hogy a pedagógus tudatosan adjon példát szakmai felkészültségéből, korrektségéből, emberségéből és ez által hatékony legyen a személyiségfejlesztéssel járó feladatok elvégzésében.

A pedagógusok teljesítményértékelése során törekedni kell arra, hogy a pedagógiai munka különböző szféráit átfogó, objektív és fejlesztő jellegű legyen. Az értékelés során figyelembe vesszük az alábbi területeket:

Oktatói tevékenység területén:

- A tananyag feldolgozásának módszertana, a tanórák változatossága és hatékonysága
- A tanulók aktív bevonása az oktatásba, a kooperatív tanulási formák alkalmazása
- A differenciálás, az egyéni képességekhez és szükségletekhez való alkalmazkodás
- A tanulók motiválása, a pozitív visszajelzések adása
- A digitális eszközök és módszerek hatékony használata
- A tanulók tanulási eredményeinek alakulása
- A tananyag átadásának hatékonysága (tanulói visszajelzések, teszteredmények)
- A tanulók aktív bevonása az órákba
- A tanulók tanulási nehézségeinek kezelése

Nevelői tevékenység területén:

- A személyiségfejlesztésre irányuló tevékenységek
- Az osztályközösség építése, a konfliktuskezelés
- A szülőkkel való együttműködés
- Az iskola életében való részvétel
- A pozitív tanulói légkör kialakítása
- A tanulók viselkedésének alakítása

Szakmai fejlődés területén:

- A szakmai továbbképzésekben való részvétel
- Az új pedagógiai módszerek és eljárások megismerése és alkalmazása
- A szakmai irodalom követése
- A kutatómunka
- A szakmai közösségekben való részvétel

Együttműködés területén:

- A kollégákkal, a vezetőkkel és a diákokkal való együttműködés
- Az intézményi feladatok ellátása

Egyéb feladatok:

- Az adminisztratív feladatok ellátása
- Az iskola életében való aktív részvétel

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

A megoldás a mindennapi tevékenységünkben, a tudatos szokásrend kialakításában és mindennapi gyakoroltatásában rejlik. Ezért iskolánk vállalja, hogy az iskola minden tevékenységi területén, a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységek során folyamatosan építi a gyerekek napirendjébe az egészséges életmód szemléletének erősítését.

Iskolánk tárgyi adottságai biztosítják gyermekeink számára az egészséges és esztétikus tárgyi környezetet. A szép és egészséges környezet önmagában is nevel a környezet védelmére, megóvására. A mi feladatunk, hogy a gyerekek bevonásával ezt a környezetet megóvjuk, tovább szépítsük. Környezeti értékeink, és egészségünk védelme az emberiség jövője szempontjából egyre fontosabbá válik.

Tanulóinknak meg kell ismerniük:

- az egészséges életmód előnyeit és lehetőségeit
- a káros szenvedélyek hatásait, és kialakulásának megelőzési módjait
- az emberiség előtt álló ökológiai problémákat
- az egészséges környezet kialakításának és védelmének lehetőségeit

Ennek érdekében folytatott tevékenységeink:

- testi, szellemi edzettség, higiéniai kultúra fejlesztése
- a család szerepének fontossága, a családi életre nevelés (felvilágosító előadások tartása)
- az egészséges táplálkozásra való nevelés
- erőnlét további fejlesztése
- csapat és sportjátékok megismerése és rendszeres edzéseken való részvétel (a mozgás váljon a gyermek elemi szükségletévé)
- NETFIT mérés
- Részletesen az I. sz. mellékletekben

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók vészhelyzetben a lehető legjobb döntést hozzák. Tudjanak szabályosan mentőt hívni, legyenek tisztában a vérzések és csontsérülések alapvető ellátásával. A fenti ismeretek elsajátítása nem önálló tantárgyként, hanem a környezetismeret, természettudomány, biológia, testnevelés, technika és tervezés, és osztályfőnöki órák keretei között folyamatosan, a tantárgyi tanterveknek megfelelően történik. A tanulmányi kirándulások, sportrendezvények és a hulladékgyűjtés is lehetőséget kínálnak az elsősegély-nyújtási alapismeretek felelevenítésére. Az iskola éves programjában az egészségnevelési hónap is lehetőséget kínál az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítására.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Nevelő - oktató munkánk alapvető feladatának tekintjük a közösség által történő nevelés megszervezését, irányítását. A tanulói személyiség fejlesztését a tanulók közvetlen személyes kapcsolata, illetve a tanulói közösség ráhatásán keresztül valósítjuk meg.

Az emberi élet alapja a társas valóság. Az ebben való élethez, eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségben való nevelés, amely mint tanulási színtér is megjelenik.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink ezek alapján:

- a különféle iskolai, tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
- az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségeket alakítsunk, valamint ezek életét tudatosan, tervszerűen fejlesszük
- tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a közösség fejlesztésében
- a tanulói közösségek irányításánál alkalmazkodnunk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm - a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró - személyiségének lassú átalakulásától az autonóm - önmagát értékelni és irányítani képes - személyiséggé válásig
- az önkormányzás képességének kialakítása
- a tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítanunk a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedni, illetve az elvégzett munkát értékelni

1.4.1. Az iskolában folyó közösségfejlesztés színterei

Tanórák

- osztályfőnöki órák

Tanórákon kívüli, felnőttek által szervezett, iskolai foglalkozások:

- napközi, tanulószoba
- szakkörök
- sportkörök

Tanórákon kívüli, diákok által (tanári segítőkkel) szervezett iskolai foglalkozások

- diákönkormányzati programok
- iskolai ünnepélyek

Szabadidős tevékenységek

- családi nap
- kulturális programok (múzeum-, kiállítás-, mozi- és színházlátogatások)
- osztálykirándulások
- tanulmányi kirándulások
- nyári táborok

1.4.2.A közösségfejlesztés terén elvégzendő feladatok

- olyan iskolai életrend, légkör kialakítása, amely az iskolai közösség mindennapi életében elősegíti, hogy a tanuló folyamatosan megtapasztalhassa az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit
- gyakoroltatjuk a szolidaritás vállalását, a lemondás, az áldozatvállalás és az önzetlen segítségadás lehetőségeinek megteremtésével
- különös gondot fordítunk a másik ember iránti tisztelet és a velük való együttműködési készség kialakítására
- fejlesztjük igazságérzetüket, a kulturált megnyilatkozásra motiváljuk őket
- szorgalmazzuk a társadalmi és gazdasági élet törvényeinek fokozatos megismerését
- szakszerű segítséget veszünk igénybe a sérült és a nehezen beilleszkedő tanulók esetében
- a szociális hátrányok enyhítése, illetve a gyermekvédelemmel összefüggő feladatok megoldása érdekében ajánlott, hogy minden első, ötödik és átvevő osztályok osztályfőnöke családlátogatás keretében ismerkedjen meg a családok helyzetével

1.4.3. Az iskolában folyó közösségfejlesztés pedagógiai feladatai:

Az egyén szintjén alapvetően két egymással szemben álló gondolkodásmód létezik: az individuális és a kollektív gondolkodásmód. Az iskola egyik fontos feladata, hogy a család mellett az iskolai szinten is megtanulják a gyerekek a kollektív gondolkodásmódot.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek:

- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
Közjó iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás
Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás
- A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőkészség.

Ennek érdekében az iskola feladatai:

Neveljen:

- felelősségvállalásra
- saját képességek maximális kifejlesztésére
- játékszabályok betartására
- önfegyelemre
- becsületességre
- mások győzelmének elfogadására
- mások személyének és tulajdonának tiszteletben tartására
- helyes értékítélet, önértékelés képességének kialakítására

- közvetlen környezetünk (iskola) megóvására
- környezettudatos szellemben szervezze a mindennapi életét, kirándulásokat,
- harmonikus kapcsolatra a társadalmi és természeti környezettel
- hon-, és népismeretre
- hazaszeretetre

Alakítsa ki:

- a másság elfogadását (vallás, életmód, különböző kultúrák, fogyatékoság) (szociális kompetencia)
- az empátiás kapcsolatteremtés képességét
- a türelem és megértés képességét
- saját identitástól eltérő tulajdonságok toleranciáját
- önálló véleményformálás képességét (anyanyelvi kommunikáció)
- érvek kifejtésének, megvédésének, értelmezésének képességét (kommunikációs képesség)
- az új információs környezetben való eligazodás képességét.(digitális kompetencia)

Mutassa meg:

- hogy sokféle vélemény létezik
- véleményét mindenkinek jogában áll képviselni, megvédeni

A tananyag elsajátításakor minden pedagógus:

- segítse a tanulók aktív tanulását
- segítse a tanulók kezdeményezéseit
- segítse a közvetlen tapasztalatszerzést a tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal
- használja ki a tanulás társas természetéből adódó előnyöket
- biztosítson elég lehetőséget és teret a közösségi cselekvések kialakításához
- segítse a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást
- alkalmazott változatos munkaformák erősítsék az együvé tartozás és az egymásért való felelősség érzését
- alakuljon ki a tanulóban a bátorító, vonzó jövőkép
- adjon átfogó képet a munka világról

1.4.5.Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái:

- témahetek
- projektnapok
- projekthetek
- tanulmányi séták
- osztálykirándulások
- osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- szakkörök
- Kovács Mihály-nap
- DÖK-nap

- Iskolagála
- ünnepélyek, megemlékezések
- farsang
- Mikulás
- karácsony
- ünnepélyes tanévnyitó (leendő elsősök méltó fogadása)
- ünnepélyes tanévzáró és ballagás (búcsú a nyolcadikos diákoktól)
- játszóház
- bemutató és nyílt órák a szülőknek
- iskolalátogatás az óvodásoknak
- iskolarádió használata
- házirend
- kapcsolat más iskolákkal
- osztályok közötti versenyek
- iskolák közötti versenyek
- Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett megyei verseny alsó tagozatos tanulók részére, felsősöknek házi versmondóverseny
- aktív szülői részvétel: farsang, Iskolagála, családi nap, hulladékgyűjtés, gyermeknap

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését segítik az iskolai szünetekben szervezett táborozások. A táborozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket pályázati forrásból kívánjuk fedezni. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára gyalogos vagy kerékpáros tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából. Sikeres pályázat esetén (Pl.: Erzsébet-tábor, testvértelepülési kapcsolatokat támogató pályázatok, Határtalanul!) a programok a pályázat függvényében valósulnak meg.

Az EFOP 3.3.5-17-2017-00031 azonosítószámú, „Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi Program kísérleti megvalósítása a Karcagi Tankerületi Központban című projekt eredményeinek fenntartása érdekében alkalmazzuk a program céljainak megvalósításához illeszkedő, új módszertani fejlesztést az intézmény oktatási-nevelési munkája során.

A módszertan bevezetésével célunk a felnövekvő nemzedékek fizikai, érzelmi és társas fejlődésének előmozdítása, az élményalapú tanulás módszertani megalapozása, a tanulás közösségi élménnyé formálása, a tanórán kívüli differenciált, személyiségközpontú, informális és nemformális módszertani kultúra megerősítése, a nyitott tanulási környezet biztosítása, tevékenységközpontú pedagógiai és módszertani eszköztárunk fejlesztése, valamint ezt támogató szakmai környezet kialakítása.

Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 azonosító számú, „A köznevelés keretrendszeréhez kapcsolódó mérési, értékelési és digitális fejlesztések, innovatív

oktatásszervezési eljárások kialakítása, megújítása” című kiemelt projekt Informális és nem formális tanulási alkalmak című alprojektjének keretében a vezető pedagógusok elvégezték az „Élmény tanulni!” című, 30 órás, akkreditált pedagógus képzést, és az itt szerzett ismeretek alkalmazásával valósították meg 2018 június 3. és 4., valamint a 2019. június 3. és 4. hetében a kifejlesztett tematikus, informális és nem formális programokat. Az Oktatási Hivatal EFOP-3.2.15-VEKOP-17-00001 projektje keretében 8 témamodul került kidolgozásra.

- 1.) Nomád, kaland, közlekedés
- 2.) Közlekedés, KRESZ, Sport és egészségre nevelés
- 3.) Művészeti nevelés
- 4.) Idegennyelv
- 5.) Nemzeti és kulturális identitás, hagyományőrzés, anyanyelvápolás
- 6.) Digitális világ, tudatos médiahasználat, digitális alkotás
- 7.) Környezetvédelem, természetismeret, tudatos fogyasztói magatartás
- 8.) Életvezetés, családi életre nevelés, közösségi szerepvállalás

A módszertannak a bevezetése az alábbi tevékenységek által valósul meg:

A vezető pedagógusok a 2019/2020. tanévtől a „Csodaszarvasprogram” (<https://www.csodaszarvasprogram.hu>) szakmai informatikai portálon közzétett tartalmak (játékok, programsablonok, ötletek) alkalmazásával, tanítási év alatt, a tanórán kívüli foglalkozások (szakkörök, napközis foglalkozások) keretében valósítják meg az informális és a nem formális tematikus tanulási alkalmakat.

A módszertan alkalmazásával:

- a) hozzájárulunk az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentéséhez, valamint az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozásához;
- b) hozzájárulunk a tanulói ismeretek, kompetenciák elsajátítását, a személyiség kiteljesedését elősegítő eszközrendszer továbbfejlesztéséhez;
- c) hozzájárulunk az anyanyelvi- és viselkedéskultúra fejlesztését támogató programok, az egészségnevelési, mozgásfejlesztő és a környezeti nevelési programsorozatok megerősítéséhez;
- d) a tanulók digitális kompetenciáinak fejlődéséhez;
- e) a pedagógusok módszertani kultúrájának folyamatos fejlesztéséhez, a pedagógiai kreativitás előtérbe helyezéséhez; összhangban az új tantervi-tartalmi szabályozókban megjelenő követelményekkel;
- f) támogatjuk a köznevelésben az integrált oktatás megvalósulását;
- g) erősítjük az informális és a nem formális keretek között, a nyitott nevelési-tanulási környezetben megvalósuló programok, módszertanok szélesebb körű elterjedését a társadalmi együttműködés erősítését.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos

nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az osztályfőnököt – a vezetőséggel konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát havonta a nevelőtestület elé terjeszti
- szülői értekezletet tart

- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása
- segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát
- kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével, családsegítőkkal
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére
- részt vesz a munkaközösségek munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban

A teljesítményértékeléssel összefüggő szakmai teendők

A pedagógusok teljesítményértékelése nem csupán egy kötelező adminisztratív feladat, hanem egy olyan komplex folyamat, amelynek célja a pedagógusok szakmai fejlődésének támogatása, az oktatás minőségének javítása és az intézmény hatékonyságának növelése. A teljesítményértékelés eredményei segíthetnek azonosítani az erősségeket és a fejlesztendő területeket, valamint megalapozhatják a további képzési és karriertervezési lehetőségeket.

A teljesítményértékelés beépítését a pedagógusok helyi intézményi feladataiba az alábbiakat figyelembe véve végezzük el:

1. *Egyértelmű célkitűzések:* Meghatározzuk az értékelés céljait, amelyek összhangban vannak az intézményi célokkal és a pedagógusok szakmai fejlődésével.
2. *Rendszeres értékelés:* Rendszeres éves értékelési ütemtervet készítünk, amely lehetővé teszi a folyamatos visszajelzést és a fejlődés nyomon követését.
3. *Többféle adatforrás:* Többféle adatforrást használunk az értékelés során, például önértékelést, kollégák visszajelzését, szülői visszajelzést, óralátogatások és a vezetői ellenőrzések tapasztalatait, valamint az elért eredményeket.
4. *Konstruktív visszajelzés:* Az értékelés során konkrét, megfogható és fejlesztésre ösztönző visszajelzést adunk a kollégáknak.
5. *Együttműködés:* Beépítjük az értékelést a pedagógusok szakmai munkájába, az éves munkatervbe, és biztosítunk számukra lehetőséget az önreflexióra.

A teljesítményértékelés folyamatának főbb lépései:

- *Előkészítés:* Célkitűzések meghatározása, értékelési eszközök kiválasztása, időpont egyeztetése.
- *Adatgyűjtés, óralátogatások, személyes teljesítménycélok megvalósítása.*
- *Önértékelés:* A pedagógusok értékelik saját munkájukat, erősségeiket és fejlesztendő területeiket.
- *Visszajelzés, értékelő megbeszélés:* A vezető konkrét, építő jellegű visszajelzést ad a pedagógusnak.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

1.6.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek valamiben tehetséges. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

Gyakorlatunkban a frontális munka mellett páros munka, differenciált, kiscsoportos és egyéni foglalkozások alkalmával lehetőség nyílik az egyéni képességek megismerésére és kibontakoztatására, a tehetséggondozásra. A szaktárgyi tanulmányok terén ezt külön feladatok: gyűjtőmunka, projektmunka egy-egy téma önálló feldolgozása, szakkörök, házi-, területi-, megyei- és országos tantárgyi versenyek biztosítják. Fontos a tanulók felkészítése, ösztönzése, biztatása, fejlődésük előmenetelének figyelemmel kísérése. Segítjük a középiskolai beiskolázásnál a megfelelő iskolatípus megtalálását.

1.6.2 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program (SNI)

A JNSZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértő Bizottság dönt arról, hogy a gyermeknél igazolódott-e sajátos nevelési igény gyanúja. Az őket segítő program az osztályfőnök irányításával, az osztályban tanító pedagógusok részvételével, személyre szólóan valósul meg. Az osztályfőnöki órák tematikája lehetőséget nyújt a tanulók megismeréséhez, önértékeléséhez, az önbizalom fejlesztésére.

A helyi tantervben előírt tananyag és követelmény differenciálásával az egyéni foglalkozás, felzárkóztatás biztosítása – fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus bevonásával – optimális tudásszintet eredményezhet. A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásuk, nevelésük terén a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet irányelvei tartandók szem előtt, figyelembe véve a szakértői bizottság által megállapított diagnózist.

Általános elv a Nemzeti alaptanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásában. A NAT a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák Pedagógiai Programjuk, helyi elkészítésénél figyelembe veszik.

Az irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekekénél.

Az irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy

- a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését
- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést
- biztosítsa az egyéni haladási ütemet, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.
- az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatói szükségleteihez igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

- tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl. Ennek érvényesítése érdekében meghatározza
- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosításának, elhagyásának vagy egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetőségeit

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs ellátása

- A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

1.6.3 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők segítése

A családok napjainkban egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nagyok a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban már ezekben a korai életszakaszokban sem biztosítottak a testi, lelki fejlődés feltételei.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink - fejlesztőpedagógusaink segítségével - igyekeznek megismerni a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családját. Nagy türelemmel, figyelemmel, törődéssel keresik a problémák okait.

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink:

- szükség esetén az osztályfőnök a fejlesztőpedagógus/gyógypedagógus segítségével elindítja a megfelelő eljárást a probléma megoldására. A tanulót felterjeszti vizsgálatra
- esetelemzésekkel alakítjuk az egységes szemléletet a hatékony nevelés érdekében a gyermeket tanító kollégák körében
- egyéni/különleges bánásmódot és differenciált tanulásszervezést biztosítunk, segítjük tanulóinkat önértékelési problémáik rendezésében, új értékrend kialakításában, az önszabályozás képességének fejlesztésében

A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek részére az osztálytanítók, tanárok egyéni fejlesztési terv alapján tartják a tanórákat, míg a fejlesztőpedagógusaink a tanórán kívüli foglalkozásokat, ezzel növelve a tanulási esélyegyenlőségét a közösségben.

Eredményes nevelő-oktató munkánk érdekében a magatartási problémák megfelelő, személyre szabott, és türelmes kezelése minden pedagógus fontos feladata. Fontos:

- a beilleszkedési-, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók számbavétele
- kapcsolattartás az óvodával, nevelési tanácsadóval, szakszolgálattal, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal
- az egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba és a tanórán kívüli fejlesztő foglalkozások) szolgáltatásának, igénybevételenek kezdeményezése
- a nevelők és a tanulók között a jó személyes kapcsolat kialakítása
- családlátogatások; a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése

A fejlesztés, korrekció, felzárkóztatás feltétele a korrekt, feltáró munka. 2019. évi LXX. törvény szabályozza, hogy a 6. életévüket betöltött gyermekek tankötelesek. A szülő kérelmezheti az Oktatási Hivatalnál az óvodában maradási. Az Oktatási Hivatal elbírálja a beadott kérelmeket és saját hatáskörében dönt. Az óvodákból a beszédhibás gyerekek megkezdett, vagy befejezett terápia után kerülnek hozzánk, sok esetben a helyes kifejezés automatizálása a feladatunk. Ezt a munkát segíti a logopédus, aki folyamatosan foglalkozik a beszédhibák korrekciójával.

A problémák legkisebb jelzésszerű megjelenésére is odafigyelve az első osztályban a prevenció elve érvényesül. Így nagyon sok esetben megelőzhető a későbbi tanulási zavar. Az írás, olvasás, tanulás előkészítő szakaszában mindig figyelünk a sikertelenség tüneteire. A tanulásban akadályozottság, nyelvi vagy részképesség-zavar sok kisgyermek számára lassúbb haladást tesz lehetővé. A problémák korai feltárása érdekében gyógypedagógusunk és fejlesztőpedagógusaink az EMMI rendeletben előírtak szerint minden év decemberéig elvégzik a DIFER mérést azoknál az első osztályos tanulóknál, akiket az osztályfőnök erre kijelölt/problémát lát. Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a gyermekeket, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó ismereteket.

1.6.4 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása

Az iskolánkba járó gyerekek egy része jelentős szociális, művelődési, műveltségi hátránnyal érkezik az intézménybe. A gyakorta csonka családból, munkanélküli felnőttekkel, hozzátartozókkal körülvéve, az elégséggel épphogy átbukdácsoló, kudarcélményekkel teli fiatalok számára a család normái és a számukra idegen iskola feloldhatatlan kettősséget eredményeznek. Ennek következménye pedig a helyenként devianciába átcsapó magatartás, a túlkorosság és a lemorzsolódás.

A pedagógusnak mindenképp a család, a szülők meggyőzését, nevelőmunkába történő bevonását kell megoldania. Ennek leghatékonyabb eszköze a rendszeres találkozás, beszélgetés.

Ezért elsősorban a megelőzésre helyezük a hangsúlyt:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő feladata a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák megbeszélése, ha lehet megoldása
- törekszünk a „másság” elfogadtatására; (szociális kompetencia) a rászorulókat a segítség elfogadására
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős figyelemmel kíséri, nyilvántartja a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeket, a védelembe vett tanulókat, javaslatot tesz a segítség módjára
- szoros kapcsolatot tartunk a Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatok gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó dolgozóival, és intézkedést kezdeményezünk, ha a tanuló testi, szellemi fejlődését a család, a környezet akadályozza, javaslatot teszünk a segélyezés, a támogatás módjára
- a felzárkóztatást, korrepetálást valamennyi rászoruló tanulónak biztosítjuk a továbbhaladás szempontjából fontos tantárgyakból

- a különleges bánásmódot igénylő vagy valamilyen részképesség- fejlődési zavarral küzdő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást; az osztályfőnökök tartós megbízása lehetővé teszi, hogy a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinkat a legrövidebb idő alatt a megfelelő segítségnyújtási formában, tanácsadásban részesítsük
- az étkezési és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, stb.) odaítélésekor az osztályfőnökök javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására
- a bűnmegelőzés, a káros szenvedélyek kialakulásának megelőzésére együttműködünk a rendőrséggel és igényeljük a közreműködésüket

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

Évente felmérjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, az IPR módszertanát követő mentori rendszer, képességkibontakoztató program működtetésével támogatjuk fejlődésüket. A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt. Munkánk eredményessége érdekében szoros és jó kapcsolatot építettünk ki más intézmények szakembereivel:

- gyermekorvossal
- védőnővel
- családsegítővel, szociális munkás
- fejlesztő pedagógusokkal, logopédussal
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársával
- egyházakkal.

Lehetőségeinkhez képest próbálunk enyhíteni az anyagi gondokon:

- étkezési kedvezmények kiadása a jogszabályok szerint
- Abádszalóki Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány bevonása a programok támogatásába

Felelősei a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökök bevonásával.

Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális és sportprogramok, vetélkedők szervezésével.

A tanulmányi kirándulások, nyári táborok pályázati forrásból vagy alapítványi támogatás révén kerülnek megvalósításra.

Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról, (Mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat (Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett megyei verseny alsó tagozatos tanulók részére, felsős versmondó verseny, DÖK/Kovács Mihály-nap) élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.

A munkaközösségek által megrendezésre kerülő programokra célzatosan irányítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket a szabadidő hasznos eltöltése, és saját épülésük végett.

A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk. Tanítványaink szüleivel állandó a kapcsolatunk.

Szoros kapcsolatot tartunk fenn a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, a JNSZ Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kunhegyesi és Tiszafüredi tagintézményeivel. Tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről. A krízishelyzetekkel küzdő gyermekeknek és családoknak segítséget nyújtunk a megfelelő segítő szervezet bevonásával.

Gyermek - és ifjúságvédelemi felelős tevékenysége

Iskolánkban minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődést veszélyeztető körülmények, megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A feladatok ellátását gyermek - és ifjúságvédelemi felelős koordinálja.

Alapvető tevékenysége a pedagógusokkal és a szülőkkel együttműködve a prevenció.

Fontos feladat:

- tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez a problémák megoldása érdekében fordulhatnak
- az osztályfőnökkel közösen családlátogatáson vesz részt, melynek célja a veszélyeztető okok feltárása
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálatot, segíti a szolgálat tevékenységét, esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon vesz részt
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás, illetve átmeneti szociális segély megállapítását kezdeményezi

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége az alábbi területre terjed ki:

- a probléma feltárása, megszüntetése
- okok keresése
- segítségnyújtás
- szükség esetén a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat igénybevétele
- a nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak, illetve a családlátogatás célja a gyermek és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, ezek megelőzése

Együttműködő felek:

- a nevelési tanácsadó
- a gyermekjóléti - és családsegítő szolgálat,
- a polgármesteri hivatal
- a gyermekorvos
- a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok
- szükség szerint iskolarendőr.

A gyermekvédelmi feladatok megvalósítását a nevelő - oktató munkában a következő tevékenységek szolgálják:

- indulási hátrányok csökkentése
- differenciált képességfejlesztés
- felzárkóztató foglalkozások
- az IPR módszertanát követő mentori rendszer működtetése
- tehetséggondozó foglalkozások
- személyes egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)

- egészségvédő és mentálhigiénés programok
- napközis és tanulószobai foglalkozások
- iskolai étkezés szervezése
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- a szabadidő hasznos eltöltésének szervezése
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- együttműködés a szülőkkel
- az osztályfőnökök közösen vesznek részt a Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársaival a családlátogatásokon, melynek célja a veszélyeztető okok feltárása és a problémák együttes megoldása

1.6.5 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Tapasztalható, hogy városunkban fokozatosan csökken a beiskolázási tanulólétszám, ugyanakkor növekszik az egyre nehezebb körülmények között élő tanulóink száma.

Mi is ismerjük a jelenséget, és különböző módon segítjük hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését. Ez a feladat igényli a legtöbb tapintatot. A mai társadalomban az emberek illetve a családok anyagi helyzete különböző. A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd. Az év elejei tanszervásárlás, a havi ebédbefizetések, kirándulások több szülőnek gondot okoznak.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni. Amennyiben otthon a gondok sokasodnak, a szülők is türelmetlenebbek, nyugtalanabb háttérből kerül hozzánk a tanuló.

Szociálisan hátrányos helyzetűnek tekintjük, akik:

- a család mikrokörnyezetéből adódóan
- a családi ház és környezete miatt
- átmeneti vagy tartós betegség miatt
- munkanélküli szülők miatt
- csonka család miatt rossz körülmények között élnek

A szociális hátrányok enyhítését segíti:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- képesség-kibontakoztató illetve tehetséggondozó programok megszervezése
- egyéb foglalkozás (napközi otthoni és tanulószobai) lehetősége
- diákétkeztetés megszervezése
- mentálhigiénés program indítása osztályfőnöki óra keretében
- családlátogatások
- pályaorientációs tevékenységek
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő tevékenysége
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon
- kapcsolatfelvétel a szolgáltató intézményekkel, áthelyező bizottságokkal

- táborozási hozzájárulás
- felterjesztés ösztöndíjra (etnikai kisebbség, hátrányos helyzet)
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon (Útravaló Ösztöndíjprogram a halmozottan hátrányos és a hátrányos helyzetű 7. és 8. osztályos tanulók részére.)
- különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés

Iskolánkban a szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- Képesség-kibontakoztató és tehetséggondozó programok szervezése
- az IPR módszertanát követő mentori rendszer, képességkibontakoztató program működtetése
- korrepetálások a szükséges tantárgyakból
- helyi és levelezős versenyek a tehetséges diákoknak
- drog- és bűnmegelőzési programok
- meghívott előadók tájékoztatója
- pályaaorientációs tevékenység
- együttműködés az egészségügyi intézménnyel (védőnő, gyermekorvos, fogorvos)
- gyermekvédelmi felelőssel folyamatos kapcsolattartás, együttműködés
- szabadidős tevékenységek, délutáni foglalkozások a munkaközösségek és a diákönkormányzat közreműködésével
- alapítványi támogatások

A szociálisan hátrányos helyzetben élő gyermekeinknél különösen fontos a következő kompetenciaterületek fejlesztése, amelyek a későbbi társadalmi beilleszkedésüket, szocializációjukat segítheti elő:

- Anyanyelvi kommunikáció:
Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban
- Matematikai kompetencia:
Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.
- Digitális kompetencia: Információkeresés
- Szociális és állampolgári kompetencia: Konfliktusmegoldás, közügyekben való eligazodást segítése, frusztráció kezelése, egyéni és közérdek tisztelete

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A tanulók közössége: Diákönkormányzat

Az iskola egyes alapdokumentumai a Diákönkormányzattal való egyeztetési vagy véleményezési folyamaton keresztül lépnek életbe, illetve ezeken keresztül változtathatók meg. A Diákjogi Charta előírásait, a jogokat, a köteleességeket tanulóinkkal folyamatosan betartatjuk. Ebben a Diákönkormányzatnak nagy a felelőssége. A házirend elkészítésében és minden, a diákokat érintő kérdésben véleményt nyilváníthatnak. A felvállalt feladatok elvégzéséért felelősséggel tartoznak. A Diákönkormányzat önálló működési szabályzattal rendelkezik, aktívan részt vesz az egész iskolát érintő közös programok szervezésében.

A diákközgyűléseken feltett kérdéseivel, előforduló problémák felvetésével és a diákok kéréseinek továbbításával segíti az iskola vezetésének munkáját. A diákönkormányzat

működése gyakorlóterepe a közügyekben való hatékony együttműködésnek, így az állampolgári kompetenciák fejlesztésének.

Iskolai Diákönkormányzatunk dönt:

- saját működéséről
- a működéséhez biztosított pénzeszközök felhasználásáról
- hatáskörei gyakorlásáról
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról
- tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről
- a tájékoztatási rendszer szerkesztőségének, tanulói vezetőjének és munkatársainak megbízásáról

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

1.8.1. A szülői közösséggel való együttműködés alapelvei

Iskolánk akkor működik még eredményesebben, ha tanulóink érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- alapja a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség
- megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység
- feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, a partneri kapcsolat

Elvárásaink a szülők felé:

A szülők részéről - a sikeresebb nevelőmunka segítéséhez - az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését
- a gyermeke tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését
- a gyermeke tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását
- aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken
- nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését
- véleménynyilvánítást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatosan
- szponzori, szervező segítségnyújtást

A tanulót és a tanuló szüleit az iskola életéről, a feladatokról, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, illetve keresztül írásban a KRÉTA rendszeren keresztül tájékoztatják. Az iskolai munkatervről, az iskolai dokumentumokról az SZMK a törvényi előírásoknak megfelelően kap tájékoztatást, véleményezési joggal élhet.

1.8.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

Családlátogatás:

- ajánlott az 1. és 5. osztályokban, ill. osztályfőnökváltás esetén
- a tanulót érintő problémás esetekben

Feladata:

- a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése
- tanácsadás a gyermek optimális fejlődése érdekében

Szülői értekezlet:

- előre tervezett évente két alkalommal (szeptember, február)
- rendkívüli szülői értekezletek

Feladata:

- szülők és pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása az országos és a helyi közoktatás politika változásairól
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, pedagógiai programjáról, a helyi tanterv követelményeiről
- az osztály tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
- pályaválasztási tanácsadás
- a szülők kéréseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskolavezetéséhez.

Fogadó óra:

két havonta (november, január, március, május)

Feladata:

- a szülők és a gyermeket tanító pedagógusok személyes találkozása, mely alkalommal a szülő tájékoztatást kap saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról
- egy - egy tanuló egyéni fejlesztéséhez nyújt konkrét tanácsot (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, tehetség gondozási feladatok, továbbtanulás segítése)
- a képességkibontakoztató rendszerhez kapcsolódó háromszori értékelő megbeszélés a fogadóórákon történik (november, március, május)

Igazgatói fogadó óra

két havonta (november, január, március, május)

Feladata:

- a tanulót érintő egyéni, az osztályfőnök által nem rendezhető probléma megbeszélése

Nyílt tanítási órák

Feladata:

- a szülő megismerje a nevelő - oktató munka mindennapjait
- közvetlenül tájékozódjon gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről
- mintát adjon az otthoni segítséghez, felkészüléshez

Írásbeli tájékoztató

Feladata:

- a szülők tájékoztatása a tanuló magatartásával és szorgalmával összefüggő eseményekről
- a tankötelezettség teljesítésének szülőket érintő feladatairól
- iskolai vagy osztályszintű programokról

A szülői értekezletek, fogadó és a nyílt tanítási órák időpontját az iskola munkatervében évente határozzuk meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat, szóban vagy írásban, egyénileg, illetve választott képviselőik útján juttathatják el az iskola vezetőihez, nevelőtestületéhez vagy a szülői választmányhoz. A szülőket az iskola életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén, az osztályfőnökök az osztályok szülői értekezletein, fogadó órákon, illetve az aktualitásoknak megfelelően tájékoztatják.

1.8.3 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

Tanulóink az igazgatótól évente egyszer a diákközségi gyűlésen, illetve a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, valamint az osztályfőnököktől folyamatosan az osztályfőnöki órákon kapnak tájékoztatást, az iskola aktuális feladatairól. A tanulók iskolával való elégedettségét évente mérjük a 8. osztályokban.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan szóban, illetve a Kréta felületen tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőségével, a nevelőkkel, a nevelő testülettel vagy a szülői közösséggel.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata

1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgára vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira:

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény vezetője különbözeti vizsga letételét írja elő

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

1.9.2. Tanulmányok alatti vizsgák

- *osztályozó vizsga*
- *különbözeti vizsga*
- *javítóvizsga*
- *pótló vizsga*

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet
- az adott tanévben egyéni munkarenddel rendelkezik

Különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak, iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Javítóvizsgát tehet a tanuló,

- ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott
- ha az osztályozóvizsgáról, különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

A javítóvizsga időpontját augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kell megtartani, az igazgató által kijelölt időpontban.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

A szülő kérésére a tanulmányok alatti vizsgát a tanuló független vizsgabizottság előtt is leteheti.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

ALSÓ TAGOZAT

magyar nyelv	írásbeli - szóbeli
irodalom	írásbeli - szóbeli
idegen nyelv	írásbeli - szóbeli
matematika	írásbeli - szóbeli
etika/hit- és erkölcsstan	szóbeli
környezetismeret	írásbeli - szóbeli
éneke-zene	szóbeli - gyakorlati
vizuális kultúra	gyakorlati
technika és tervezés	gyakorlati
testnevelés	gyakorlati
digitális kultúra	szóbeli - gyakorlati

FELSŐ TAGOZAT

magyar nyelv	írásbeli - szóbeli
irodalom	írásbeli - szóbeli
idegen nyelv	írásbeli - szóbeli
matematika	írásbeli - szóbeli
etika/hit- és erkölcsstan	írásbeli - szóbeli
történelem	írásbeli - szóbeli
állampolgári ismeretek	írásbeli - szóbeli
természettudomány	írásbeli - szóbeli
fizika	írásbeli - szóbeli
kémia	írásbeli - szóbeli
biológia	írásbeli - szóbeli
földrajz	írásbeli - szóbeli
éneke-zene	írásbeli - szóbeli - gyakorlati
hon- és népismeret	szóbeli
vizuális kultúra	gyakorlati
dráma és színház	szóbeli
digitális kultúra	szóbeli - gyakorlati
technika és tervezés	gyakorlati
testnevelés	gyakorlati

1.9.3. Az értékelés rendje, továbbhaladás feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette. A követelmények teljesítését a nevelők az évközi értékelések alapján bírálják el.

A tanév végén az érdemjeggyel értékelt tanulónak a kötelező tantárgyakból legalább elégséges osztályzatot kell megszerezni a továbbhaladáshoz. Az első osztályban a tantervi követelményeket nem teljesítő tanuló munkája előkészítő jellegű.

Ha a tanuló legfeljebb 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, akkor javítóvizsgát tehet a következő tanévet megelőző augusztus hónapban.

Ha a tanuló tanév végén háromnál több tárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a tanévet meg kell ismételnie.

A magasabb évfolyamba lépéshez, az év végi osztályzat megállapításhoz a tanulónak osztályozó vizsgát kell tenni az 1.9.2 pontban leírtak szerint.

A tanuló csak akkor nem osztályozható a tanítási év végén, ha mulasztásai miatt a teljesítménye a tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető. Ha a szaktanár szerint a jegyei alapján értékelhető a tanuló, úgy nem kell osztályozó vizsgát tennie az adott tantárgyból.

A nevelőtestület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozó vizsgát kell tennie.

A követelmények teljesítését a nevelők az évközi érdemjegyek alapján bírálják el. Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az adott osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi jegyek alapján a tanuló javára módosítja.

1.10. Az iskolaváltás, valamint a tanulók átvételének szabályai

A 2 - 8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló anyakönyvi kivonatát, lakcímkártya, TAJ kártya, a szülő személyi igazolványát, a korábbi évfolyamok elvégzését igazoló bizonyítványt

Ha a város beiskolázási körzetén kívül lakó, ideiglenes vagy állandó abádszalóki lakással nem rendelkező szülő gyermekét iskolánkba kívánja beíratni, akkor az igazgató dönt a tanuló felvételéről. Ha a tanulólétszám meghaladja az adott évfolyam osztálylétszámának maximumát, akkor a tanuló nem nyerhet felvételt az iskolánkba.

Az igazgató döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Iskolánk minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz, akinek Abádszalókon van az állandó lakhelye és/vagy tartózkodási helye. Az adott tanévre vonatkozó felvételi eljárás rend alapján.

Ha iskolánk a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az 1. évfolyamba lépés feltételei

A beiratkozás módja:

- a törvény által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával
- elektronikus felületen elektronikus ügyintézés során

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor
- a gyermek iskolaérettségét igazoló óvodai szakvélemény
- a nevelési tanácsadó szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót

Az óvoda-iskola közötti átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő 1. osztályos szülőknek
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására
- részvétel egyéb iskolai rendezvényen

Fellebbezési lehetőségek:

- amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő 8 napon belül fellebbezést nyújthat be írásban az iskola igazgatójának
- a fellebbezés csak a jogszabályok megsértésére vonatkozhat
- a benyújtott fellebbezésre az igazgató 15 napon belül írásban válaszol

Osztályba sorolás elvei:

1. évfolyam

- az óvónők véleményének meghallgatása
- szülői igények (lehetőség szerint)
- fiú-lány arány
- évismétlők azonos száma
- HH/HHH arány figyelembevétele a jogszabályi előírásoknak megfelelően
- szakértői vélemények figyelembe vétele

2- 8. évfolyam

Az 1. évfolyamon kialakított osztályok lehetőség szerint változatlanul maradnak 8. osztályig. Osztályváltásra lehetőség van indokolt esetben írásbeli szülői kérésre, illetve magatartási problémák esetén, fegyelmi eljárás fokozataként. Csoportbontásoknál átjárhatóságot biztosítunk az egyes csoportok között, ez azonban csak a következő tanév kezdetén illetve félévekor lép életbe.

2. Az intézmény helyi tanterve

2.1 A választott kerettanterv megnevezése

Az iskola az alábbi tantervek alapján folyik az oktatás:

Tanév	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2023/2024-től	MN	MN	MN	MN	MN	MN	MN	MN

NAT 2020 helyi tantervei

Intézményünk helyi tantervét az Oktatási Hivatal által ajánlott kerettantervek alapján készítettük el, melyet a 4. számú melléklet tartalmaz.

<https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek>

2.2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

2020. szeptember 1-től 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben bevezetésre kerülő óraszámok

Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban

Az 1 – 8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020. szeptember 1-től 1. és 5. évfolyamon felmenő rendszerben								
Tanulási terület (tantárgyak)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv és irodalom	7 +1	7+1	5+1	5+1				
Magyar nyelv					2+0,5	2+0,5	1+0,5	1 +1
Irodalom					2+0,5	2	2	2
Matematika								
Matematika	4 +1	4 +1	4 +1	4 +1	4	4 +0,5	3+0,5	3 +1
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/Hit- és erkölcsstan								
Etika/Hit- és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz								
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5

Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Idegen nyelv								
Angol nyelv				2	3	3	3	3
Művészetek								
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technológia								
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés								
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)								
Közösségi nevelés					1	1	1	1
Összes óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30

A szabadon tervezhető órakeret felhasználását „+ óraszám” jelöléssel láttuk el. Digitális formában piros színnel is jelölve.

A mindennapos testnevelést oly módon vezettük be, hogy a pedagógiai programban szereplő néptánc órát az érintett évfolyamok testnevelés óráiba beszámítjuk. (1 – 5. évfolyamon heti: 1 óra)

A tantárgyak rövidítései

Magyar nyelv – Magyar ny.

Irodalom – Irod.

Matematika – Mat.

Angol nyelv – Angol

Német nyelv – Német

Etika/Hit- és erkölcsstan – Etika/ Hit- és erk.

Természettudomány – Term. tud.

Környezetismeret – Körny. ism.

Ének-zene – Ének

Vizuális kultúra – Viz. kult.

Technika és tervezés - Technika

Testnevelés – Testnevelés

Digitális kultúra - Dig. kult.

Állampolgári ismeretek – Áll. ism.

Hon- és népismeret – Hon- és népiszm.

2.3 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hatályos jogszabályok alapján hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak és NAT 2020 kompatibilis. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A következő tanévre kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév végén tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

Minden tanuló jogosult az ingyenes tankönyv ellátásra. A tankönyvrendeléskor fontos szempont a normatív tankönyvellátás költségeinek tervezhető nagysága. A diákok számára könyveket kölcsönzéssel is biztosítjuk. Folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére.

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése:

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával
- előkészítjük, megalapozzuk a tanulási módszerek kialakítását
- képessé tesszük az iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet betartására
- önállóságra neveljük

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz
- megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani

- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését valósítjuk meg
- tudatosítjuk az együttműködés értékéit a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban

2.4.3. Az 1- 4 évfolyam általános feladatai

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés mellett *a tanulói együttműködésen alapuló tanulás áll*, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások
- a tanulói kíváncsiságra építve fejlesztjük a felelősségtudatot, a kitartás képességét, az érzelemvilág gazdagítását
- megalapozzuk a tanulási szokásokat
- támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását
- segítjük a SNI, BTMN tanulókat nehézségeik leküzdésében
- erősítjük az elfogadandó magatartás mintákat, szokásokat
- az *aktív tanulás*, a tanulói kompetencia fejlesztése

2.4.4. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása:

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani, amely tanórákon ez a tanmenetbe beilleszthető
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban; a kreativitás fejlesztése
- az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- erősítjük a tanulási motivációt az érdeklődési körök feltérképezésével
- hatékony tanulásszervezéssel, növeljük a teljesítményeket
- az *aktív tanulás*, a tanulói kompetencia fejlesztése

2.4.5. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, tovább fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani, amely tanórákon ez a tanmenetbe beilleszthető
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- az *aktív tanulás*, a tanulói kompetencia fejlesztése

2.4.6. Az 5 - 8. évfolyam általános pedagógiai feladatai

- fejlesztjük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításához szükségesek
- a tanulási tevékenység közben fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritás érzését, empátiáját
- tudatosítjuk a tanulóknál a közösségi élet demokratikus értékeit és néhány általánosan jellemző szabályát
- kialakítjuk, megerősítjük a tanuló megbízhatóságát, becsületességét, szavahihetőségét
- tisztázzuk az egyén és közösség, a többség és kisebbség fogalmát, a közösséghez illetve az egyénhez való helyes viszonyt
- fejlesztjük a nemzeti azonosságtudatot. A nemzeti, nemzetiségi, az etnikai hagyományok ápolására neveljük
- erősítjük az Európához való tartozás tudatát
- a programok bármely területének értékelése előtt előzetesen határozzuk meg a siker kritériumait
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása

2.5 Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon: A mindennapos testnevelést oly módon vezettük be, hogy a pedagógiai programban szereplő néptánc órát az érintett évfolyamok testnevelés óráiba beszámítjuk (alsó tagozaton 1 – 5. évfolyam heti 1 óra).

Lehetőséget biztosítunk a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanulók számára, hogy kérelem alapján a tanévre érvényes versenyengedély és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzésen teljesítsék a mindennapos testnevelést.

2.6 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása

Osztályba sorolás elvei:

1. évfolyam

- az óvónők véleményének meghallgatása
- szülői igények (lehetőség szerint)
- fiú-lány arány
- évismétlők azonos száma
- HH/HHH arány figyelembevétele a jogszabályi előírásoknak megfelelően
- szakértői vélemények figyelembe vétele

2- 8. évfolyam

Az 1. évfolyamon kialakított osztályok lehetőség szerint változatlanul maradnak 8. osztályig. Osztályváltásra lehetőség van indokolt esetben írásbeli szülői kérésre, illetve magatartási problémák esetén, fegyelmi eljárás fokozataként. Csoportbontásoknál átjárhatóságot biztosítunk az egyes csoportok között, ez azonban csak a következő tanév kezdetén illetve félévekor lép életbe.

2.7 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskolai beszámoltatás szóban és írásban történik. Az írásbeli számonkérés történhet digitális és hagyományos formában. Minden órán legyen ellenőrzés valamilyen formában. A számonkérés az egyéni képességek figyelembevételével történik.

A számonkérés lényeges eleme az egyéni beszámoltatás. Ne csak reprodukív jellegű (leckefelmondás) legyen! Felső évfolyamok felé haladva ki kell alakítanunk olyan igényt, hogy a tanuló fokozatosan kapcsolja hozzá az előzményekhez, s ismereteit új összefüggésben is tudja alkalmazni! Minden teljesítményt értékelünk (lehetőleg azon nyomban), még akkor is, ha nem osztályozzuk (gondolunk apróbb, de jelentős megnyilatkozásokra)!

2.7.1 Az iskolai írásbeli beszámoltatások

Formái:

- írásbeli témazáró dolgozat (egy-egy témakör számonkérése),
- írásbeli röpdolgozat (1-3 tananyag, egy témakör fontosabb részeinek számonkérése)
- beszámoló
- házi feladat
- házi dolgozat
- órai munka
- projekt munka

Rendje:

- témazáró dolgozatok és tudáspróbák megírásának időpontját előre be kell jelenteni az ezt megelőző összefoglaló órán
- a témazáró dolgozatot teljes tanórán írhatják a tanulók
- röpdolgozatot a tanóra egy részében írhatják a tanulók
- alkalomszerű írásbeli felelet: röpdolgozat, órai munka

Korlátai:

- egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat írható

A leg súlyozottabban (200%) a témazáró dolgozatok érdemjegyeit számítjuk be a tanulók értékeléséhez, félkövér piros színnel jelöljük. Az írásbeli felelet érdemjegye a szóbeli feleletével egyenértékű.

2.7.2 Írásbeli és szóbeli feladatok értékelése

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelőink. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésénél az értesítési kötelezettség 10 nap, azaz két hét.

Az írásbeli értékelés formái:

- diagnosztikus értékelés (év elején, differenciáláshoz),
- formatív értékelés (dolgozat, témazáró felmérések),
- szummatív értékelés (félévkor, év végén).

Általános dolgozatok esetén:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 37 %	elégtelen (1)
38 - 57 %	elégséges (2)
58 - 75 %	közepes (3)
76 - 90 %	jó (4)
91 - 100 %	jeles (5)

Témazáró dolgozatok esetén:

Teljesítmény	Érdemjegy
0 - 30 %	elégtelen (1)
31 - 50 %	elégséges (2)
51 - 75 %	közepes (3)
76 - 90 %	jó (4)
91 - 100 %	jeles (5)

100 %-os teljesítmény esetén a tanuló értékelése a következő szöveges értékeléssel egészül ki: Kiváló (rövidítve: 5K jel).

A központi felméréseknél a tesztkészítő által ajánlott értékelést alkalmazzuk, mivel a feladatok az ajánlott értékelésnek megfelelően vannak összeállítva. Az ajánlott értékelésről a szülőket értesítjük.

Az írásos és szóbeli számonkérés aránya tevékenységenként, évfolyamonként, tanulói csoportonként változhat, de mindkét formát alkalmazni kell (szóbeli feleletet is) tantárgy tudásának értékelésekor. A szóbeli felelet alkalmazása kiemelten fontos a szóbeli kifejezőkészség fejlesztése céljából. A SNI, BTMN tanulók esetében a szakértői vélemény figyelembevételével járunk el, élünk a tananyagcsökkentés, egyszerűsítés lehetőségével. Biztosítjuk ezen tanulók számára a segédeszközök használatát.

A témazáró dolgozatok írásának tényét, időpontját, az értékelésre adott időt a Házirendben szabályozott módon tudatni kell a tanulókkal. A naponta írható témazáró dolgozatok számát is a Házirend tartalmazza.

Szóbeli értékelés

A tanulók szóbeli és gyakorlati megnyilvánulásait, teljesítményét a nevelők azonnali visszajelzéssel szóban folyamatosan értékelik.

Kiemelkedő szerepe és hatása van a tanári, személyre szóló értékelésnek. Ez mindig tanácsadó, orientáló, segítő, korrigáló legyen, akkor is, ha érdemjegyek formájában a tanuló előmenetelében rögzítésre is kerül.

A szóbeli értékelés kapcsolódhat

- órai munkához (szóbeli, írásos, gyakorlati jellegű teljesítményhez)
- számonkéréshez (szóbeli vagy írásbeli felelethez vagy gyakorlati feladatmegoldáshoz)
- projektmunka zárásához (melyet lehet érdemjeggyel is értékelni)
- a kiemelkedő egyéni vagy csoportos teljesítményhez

Az érdemjegyekkel történő értékelést az elektronikus naplóba rögzíteni kell.

Órai munka értékelése: (piros/zöld pontok, csillagok, kis ötösök, stb)

- órai megnyilvánulások
- kisbeszámolók, gyűjtőmunka
- órai csoportmunka
- egyéni munka
- csoportos projektmunka

Valamennyi évfolyamon a szöveges értékelés, illetve az 1-5 fokú skálával történő osztályzatok megállapításának az alapja a tantervben megfogalmazott továbbhaladási feltétel, a követelmények minimuma illetve optimum szintje.

A minimum követelmény megfelel a tanuló elégséges osztályzatának, szöveges értékelés esetén a felzárkóztatásra szorul minősítés jelenti ugyanezt.

Az optimumot elért tanuló eredményét jelessel, az azt meghaladót félévkor 5 D(icséret)-tel illetjük. Félévkor, év végén a tantárgyi dicséretet az osztályozó naplóban az osztályzat vagy a szöveges minősítés mellé írt „D” betűvel jelöljük. Az elektronikus naplóban szokásos módon kell jelölni a tantárgyi dicséretet, tehát az osztályzat vagy szöveges minősítés után „D” betűt kell írni. A tantárgyi dicséreteket a bizonyítványban a "Jegyzet" rovatban kell feltüntetni úgy, hogy a dicséretes tárgyat(kat) fel kell sorolni. „.....tantárgyakból dicséretet kapott.” Általános tantestületi dicséret esetén is fel kell sorolni a tantárgyakat. „Általános tantestületi dicséretben részesült. Dicséretet kapott: ..... tantárgyakból.”

A KRÉTA napló színek alkalmazása tájékoztató jellegű a félévi, év végi záraskor a tantárgy jellegéből adódóan alkalmat ad súlyozásra.

Az értékelés dokumentumainak kitöltése

A féléves értékelésről az elektronikus naplóból nyomtatott értékelőlapon, az év végi értékelésről a bizonyítványban kell értesíteni a szülőt. Az érdemjegyeket, szöveges értékeléseket, tantárgyi dicséreteket az osztályozó értekezlet után lehet beírni az értesítésre szolgáló dokumentumokba. Az osztályozó értekezlet után az érdemjegyeken nem változtatunk. A bizonyítvány értékelő részében az abban az időszakban nem minősített (nem értékelt) tantárgyak jelölésére a rovatba vízszintes vonalkát kell behúzni. (–)

Szöveges értékelés az 1. és 2. évfolyamon

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy

felzárkóztatásra szorul.

A szöveges minősítést a KRÉTA adatbankjából az 1. és 2. évfolyamon tanítók válogatják össze.

Minősítés 1. osztályban és 2. osztály félévekor

0 – 37% Felzárkóztatásra szorul

38 – 57% Gyengén teljesített

68 – 75% Megfelelően teljesített

76 – 90% Jól teljesített

91% - 100% Kiválóan teljesített

Értékelés 2. és 8. évfolyamon

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel (havonta legalább egy érdemjeggyel) értékeli, félévkor és a tanítási év végén 2-8. évfolyamon osztályzattal minősíti. A dolgozatok, írásbeli munkák érdemjegyét, a dolgozat ponthatárait, továbbá a tanuló munkájában elkövetett hibákat a dolgozatírás utáni tanórán, de legkésőbb két héten belül a tanuló számára nyilvánossá kell tenni. Az érdemjegyekről a tanulót, valamint a szülőt az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítésével rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Tanév végén egész éves munkát értékelünk. Az iskola az osztályzatról a tanulót és a kiskorú tanuló szülőjét félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz. A 3-8. évfolyam félévi értesítőjében, és a 2 - 8. évfolyamon az év végi bizonyítványban az eredmények osztályzattal (szám és/vagy szöveges értékelés) kerülnek minősítésre. A szakértői véleményben szereplő felmentést szövegesen értékeljük.

A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-2. évfolyam I. félévéig szöveges értékelést adunk adott szempontok alapján. 2. évfolyam II. félévétől példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2), érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A tanulók magatartását a 4. évfolyam év végétől az osztályfőnök osztályzattal minősíti és azt a bizonyítványba bejegyezi.

A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az osztályközösség javaslata alapján kialakított érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők osztályozó értekezleten döntenek - többségi vélemény alapján - az osztályzatról.

2.8 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

A tudásanyag gyakorlásának megszilárdítása, rögzítése céljából adunk házi feladatot.

Írásbeli házi feladat

- tantárgyi tananyag rögzítése, gyakoroltatása céljából adunk, tantárgytól függően 1-2 feladatot, feladatsort,
- házi feladat adható a tanítási hét bármely napjára.

Szóbeli házi feladat

- elsősorban az ismeretanyag, memoriter rögzítését szolgálja.
- egy tananyagot ölel fel, kivéve összefoglaló, rendszerező órák után, témazáró előtt,
- adható a hét bármely napján

Szorgalmi feladat

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

2.9.1 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban lehetőség szerint (megfelelő osztálylétszám esetében) csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A kötelezően választható tantárgyak esetében (etika/hit-és erkölcstan) választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne. A választás módosítására csak a következő tanévben van lehetőség.

2.9.2 A választható foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

A hatályban lévő köznevelési törvény szerint az általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megoldani, hogy a foglalkozások legalább 16 óráig tartsanak. A tanuló kötelessége, hogy ezeken a foglalkozásokon részt vegyen.

A 16 óráig kötelezően biztosítandó iskolai foglalkozások továbbra is lehetőséget adnak a napközis és tanulószobai foglalkozások megtartására is. A törvény lehetőséget ad arra, hogy a szülő kérelmére az igazgató saját hatásköre alapján ez alól felmentést adhasson.

Az iskola a tanulók számára a tanórai foglalkozások mellett tanórán kívüli foglalkozásokat is szervez.

Tehetséggondozó, felzárkóztató és egyéni foglalkozások: Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. A résztvevőket a pedagógusok jelölik ki és erről a szüleiket is értesítik.

Nem kötelező tanórán kívüli foglalkozások: A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról a tanév elején tájékoztatjuk a diákokat. A választható tanórán kívüli foglalkozások esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni.

Az alábbi területeken törekszünk szakkörök indítására:

- Kreativitást fejlesztő foglalkozások
- Mozgásfejlesztő foglalkozások (sportkörü foglalkozások, tánc)

- Egészség és környezetvédelem
- Logikus gondolkodást fejlesztő foglalkozások (matematika felvételi előkészítő)
- Informatikai kultúrát fejlesztő szakkörök (informatika szakkör)
- Művészeti, irodalmi szakkörök (magyar előkészítő)
- Idegen nyelvi kompetenciát fejlesztő foglalkozások (angol szakkör)

2.10 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az *iskolaorvosi vizsgálatok* jogszabályokban meghatározott módszereivel
- a **testnevelési órákon** az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a központi *Netfit*rendszer alkalmazásával.

A korosztálynak megfelelő követelményekről a testnevelők a tanulókat tájékoztatják. A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok elektronikusan vezetik így, az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetőek.

A felmérés adatait anonim módon központi feldolgozásra jogszabályi előírások alapján továbbítjuk.

2.11 Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

Iskolánk tevékenységében kiemelt szerepet szánunk az egészséges életmódra és a környezetkultúrára nevelésnek.

2.11.1 Az iskola egészségnevelési elvei, feladatai

- megtanítjuk gyermekeinkkel a helyes testi higiéniát (tisztálkodás, kulturált testápolás, helyes fogápolás, öltözködés), és a betegségek felismerését, megelőzését és gyógyítását
- megértetjük, követendő életvitelként elfogadtatjuk az „ép testben ép lélek” gondolat tartalmát. El kívánjuk érni, hogy a mozgás, a sport a tanulók mindennapi életének részévé váljon. Fejlesztjük erőnlétüket, versenyképességüket.
- fontosnak tartjuk a testi egészség megtartása mellett a lelki egészség megőrzését
- megismertetjük tanulóinkkal az egészséges és korszerű táplálkozás fontosságát, igényes étkezési kultúra kialakítására törekszünk.
- kiemelten kezeljük a szexuális felvilágosítás, a barátság, szerelem, párválasztás, házasság, gyermekvállalás témakörét
- óvjuk tanulóinkat a káros szenvedélyek egészségromboló hatásától (alkohol, drog, dohányzás). Megalapozzuk, erősítjük az elutasító magatartást ezekkel szemben

Az egészségnevelés részletes feladatait az I. sz. melléklet tartalmazza.

2.11.2. Az iskola környezeti nevelési elvei

- megtanítjuk a gyerekekkel, hogy az ember a természet része és csak akkor van esélye kiegyensúlyozott együttélésre, ha megismeri annak törvényeit és tiszteletben tartja azokat; nem pedig uralkodni akar felette
- megértetjük és elfogadtatjuk a szűkebb és tágabb környezet védelmének, megóvásának jelentőségét, és ezt személyes életvitelükben is érvényesíttetjük
- tudatosítjuk a növény- és állatvédelem jelentőségét, a természetvédelmi területek fontosságát
- tanulóink ismerjék fel és akadályozzák meg a környezeti válságok kialakulását, ezzel segítsék elő az élő természet és a társadalmak fennmaradását

A részletes feladatokat a II. sz. melléklet tartalmazza.

2.12 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

2.12.1 A magatartás értékelésének elvei

A magatartás és szorgalom havi, félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az osztályközösség javaslata alapján kialakított érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők osztályozó értekezleten döntenek - többségi vélemény alapján - az osztályzatról. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az 1-2. évfolyam I. félévéig szöveges értékelést adunk adott szempontok alapján. 2. évfolyam II. félévétől példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2), érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

2.12.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

Magatartás

- együttműködés a társakkal és tanárokkal
- konfliktuskezelés, a szabályok betartása
- a közösségben, osztályban elfoglalt hely
- felelősségtudat, kezdeményezőkézség
- önbizalom, az érdekérvényesítés képessége
- szellemi értékek, közösség és tagjai vagyonának védelme
- emberi együttélés, kulturált viselkedés normáinak tiszteletben tartása stb.

A magatartás osztályzat tartalmi követelményei

Szemponatok	példás (5)	jó (4)	változó (3)	rossz (2)
Házirend betartása	Az iskolai házirendet jól ismeri és maradéktalanul betartja.	A házirend legfontosabb követelményeit általában betartja.	A házirend előírásainak részben tesz eleget.	A házirend előírásait rendszeresen megszegi.

Kötelességtudat, szorgalom	Kötelességeit képességeihez mértén teljesíti.	Kötelességtudata megfelelő.	Kötelességei elvégzésénél nem megbízható, hozzáállása változó.	Kötelességeit elhanyagolja.
Hatása a közösségre, társas emberi kapcsolatai, társaihoz való viszonya	A közösségi munkában aktív, kezdeményező. Társaira pozitívan hat.	Eleget tesz megbízatásainak, de irányító szerepet nem vállal, nem kezdeményező. Társaival segítőkész.	A közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, esetenként társai munkáját is károsan befolyásolja.	Magatartásával a közösség fejlődését súlyosan hátráltatja, a közösségi élet rendjét bomlasztja, társainak rossz példát mutat.
Hiányzás	Nincs igazolatlan hiányzása, nem késik az órákról.	Nincs igazolatlan hiányzása, ok nélkül nem késik az órákról.	Többször elkésik a tanítási órákról.	Az adott hónapban igazolatlan mulasztása van, rendszeresen elkésik a tanítási órákról.
Viselkedés, szóbeli megnyilatkozások	Udvarias, segítőkész, példamutató, másokat is jobb magatartásra ösztönöz. Beszéde tisztelettudó.	A viselkedési normákat legtöbbször betartja. Beszéde általában tisztelettudó.	Viselkedésével kapcsolatban többször merül fel kifogás a tanítási órákon, óráközi szünetekben és a délutáni foglalkozásokon. Beszéde néha indulatos.	Tanórai és tanórán kívüli viselkedése kifogásolható, társaira ártó hatással van, zavarja a társait. Beszéde indulatos, trágár.
Büntetési fokozatok	Nincs büntetési fokozata.	Nincs osztályfőnöki figyelmeztetése	Nincs igazgatói figyelmeztetése	Osztályfőnöki megrovás, igazgatói figyelmeztetésben, intőben, megrovásban, szigorú megrovásban nevelőtestületi figyelmeztetésben,

				intésben, megrovásban részesült.
Tanárokhoz, felnőtt dolgozókhoz való viszony	Tanáraival, felnőttekkel szemben udvarias, tisztelettudó, előzékeny.	Tanáraival felnőttekkel szemben tisztelettudó.	Tanáraival, felnőttekkel szemben nem mindig tisztelettudó.	Tanáraival, felnőttekkel szemben tiszteletlen.
Vagyonvédelem	Védi a saját és a közösségi tulajdont.	Védi a saját és a közösségi tulajdont.	Nem szándékosan rongálja az egyéni és a közösségi tulajdont.	Az egyéni és a közösség tulajdonát szándékosan rongálja.

Szorgalom

A szorgalom jegy megállapításánál figyelembe vesszük a tanulónak az egyéni képességeihez mérten

- a tanulmányi munkához való viszonyát
- a munkavégzés rendezettségét
- a munkafegyelemét
- a felszerelését
- a házi feladat meglétét
- az odafigyelést és összpontosítást
- az önállóságot
- a segítségkérést és adást
- az együttműködést
- az érdeklődést
- az aktivitást
- a munkatempó hatékonyságát stb.

A szorgalom osztályzat kialakításának a kritériumai

Szempontok	példás (5)	jó (4)	változó (3)	hanyag (2)
Tanulmányi munka	Teljesítménye, szorgalma kiemelkedő. Önálló, önmagát ellenőrzi, aktív. Képességeinek igyekszik a maximumát nyújtani.	Az iskolai tananyag szintjén jól teljesít. Csak külön felhívásra vállal többletfeladatot. Képességeihez viszonyítva tanul, munkavégzésében hiányzik a	Csak időnként mutat törekvést, állandóan ösztönözni kell a tanulásra. Nem teljesít a képességeinek megfelelően.	Megbízhatatlan, figyelmetlen, közömbös, feladatait rendszeresen nem végzi el. Tárgyhónapban adott tantárgyból csak elégtelen jegye van, illetve

	Hiányzás esetében a házi feladatot pótolja. Szívesen versenyez, többletfeladatot vállal.	folyamatosság.		bukásra áll. Valamelyik tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott félévkor illetve év végén.
Órai munka	Kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó. Órákon aktív.	Tanórákon általában aktív, általában felkészül az órákra, figyelme és érdeklődése nem folyamatos.	Órákon nem elég aktív. Figyelme ingadozó.	Órákon a tananyagból a képességei ellenére csak a minimumot vagy azt sem hajlandó elsajátítani. A tanórai munkában nem vesz részt.
Munkavégzés, kötelességtudat	Pontos, megbízható, kitartó, precíz.	Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, de néha ösztökélni kell.	Kötelességeire figyelmeztetni kell. Változó szinten teljesít.	Rendszertelenül dolgozik. Tanulmányai iránt közöny, felületesség, érdektelenség jellemzi. Órákon passzív, ellenálló.
Házi feladatok	Házi feladatait mindig gondosan, pontosan elkészíti.	Házi feladatait legtöbbször elkészíti.	Házi feladata többször hiányos.	Házi feladatait rendszeresen nem készíti el.
Iskolai felszerelés	Felszerelése kifogástalan, mindig magánál tartja.	Felszerelése többnyire rendben van.	Felszerelése gyakran hiányos.	Felszerelése rendszeresen hiányos vagy nincs.

2.12.3. A jutalmazás iskolai elvei

Iskolánk dicséretben részesíti, jutalmazza azt a tanulót, aki képességeit figyelembe véve:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi
- kitartóan szorgalmas
- példamutató közösségi magatartást tanúsít
- eredményes kulturális tevékenységet végez
- kimagasló sportteljesítményt ér el
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, tartósan vagy kiváló eredménnyel záruló együttes munkát végez

- egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez

2.12.4. Az elismerés és a jutalmazás formái

Azt a tanulónkat, aki képességeihez mérten példamutató magatartást tanúsít, vagy

- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- iskolai, illetve, iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken,
- vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul iskolánk jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola elismerésben részesítheti

A kiemelkedő tanulói teljesítmény egyéni dicséretben, a kiemelkedő eredményű együttes munkát és példamutató egységes helytállást tanúsító közösséget csoportos dicséretben lehet részesíteni. Az elismerés szóban és írásban adható. A következő írásos dicséretetek adhatók:

- tanítói, szaktanári
- osztályfőnöki
- DÖK dicséret
- igazgatói
- nevelőtestületi

Tanítói, szaktanári dicséretet kap a tanuló, ha

- tantárgyi munkájában hosszabb ideje lényeges javulás tapasztalható
- iskolai válogató vagy helyi versenyen 1-3. helyezést ért el
- önálló kutató- vagy gyűjtőmunkája példaértékű

A dicséretet a tanító, szaktanár írja be az elektronikus naplóba / a tanuló ellenőrzőjébe az érdem megjelölésével a teljesülést követő első szakórán.

Osztályfőnöki dicséretet kap a tanuló, ha

- osztály, illetve iskolai szintű rendezvény szervezésében, lebonyolításában átlagon felüli mértékű, elismerésre méltó szinten végezte vállalt feladatát
- iskolai versenyen 1-3. helyezést ér el
- tanuló társa segítésében, patronálásában huzamosabb ideig tevékenykedett
- az osztályközösség érdekében megbízatást vállalt, és huzamosabb ideig megbízhatóan látta el

A dicséretet az osztályfőnök írja be az elektronikus naplóba / a tanuló ellenőrző könyvébe az érdem megjelölésével az értékelés napján.

Igazgatói dicséret adható területi 1-3. helyezéért, megyei 1-10. helyezéért, országos versenybe jutásért és országos levelező verseny 1-10. helyezéért, iskolai ünnepségeken való szereplésért, városi rendezvényeken való szereplésért. Igazgatói dicséretet az osztályfőnök és a szaktanár is kezdeményezhet. Tanév végén az a tanuló, aki legalább 6 tantárgyból kitűnő osztályzatot kap, általános nevelőtestületi dicséretben részesülhet.

Az év diákja kiüntetés

Az év diákja az adott tanév végzős tanulói közül kerül ki, amennyiben a nevelőtestület a szempontok szerint javaslatot tud tenni a cím odaítélésére.

Az elnyerés kritériuma:

- példás magaviselet
- több éven tartó kiemelkedő eredmény (tanulmányi/művészeti/sport) területen
- városi/körzeti/megyei/országos versenyen elért versenyeredmény
- osztályközösségben/iskolai szinten végzett munka

Javaslatot tesz: - Nevelőtestület

Dönt: - DÖK

Az odaítélés időpontja: - Ballagás

A díjjal járó jutalom: - oklevél és tárgyjutalom

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók tanév végén oklevéllel, könyvvel, tárgyjutalommal jutalmazhatók. A jutalmak odaítéléséről – a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után – a nevelőtestület dönt. Az a tanuló, akinek iskolai szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át. A jutalmazottakat és a verseny eredményeket az iskolarádióban ki kell hirdetni.

Tantárgyi dicséret

A folyamatosan kiemelkedő magas színvonalú tanulói teljesítményt félévkor és év végén is tantárgyi dicsérettel lehet elismerni. Minden esetben a szaktanár, a tanító felelőssége eldönteni, hogy mit tart kiemelkedően magas tanulói teljesítménynek. Kimagasló teljesítmény lehet az egyenletes és szorgalmas tanulás, csak ötösei vannak a tanulónak, esetleg csak egy négyese van, a szorgalmas tanulás mellett rendszeresen végez például gyűjtő munkát, versenyeken vesz részt, stb. Fontos, hogy a tantárgyi dicséret a többi tanuló előtt példamutató tanulmányi munka elismerése legyen. A 6 (vagy annál több) tantárgyi dicséret után általános tantestületi dicséret adható.

Általános dicséret a jeles fogalma

Általános dicséret az a tanulmányi eredmény, amikor valamennyi tantárgyból, magatartásból és szorgalomból is csak ötös osztályzata van a tanulónak. Szöveges értékelésben részesülő tanuló esetén általános dicséretnek tekintjük azt a tanulmányi teljesítményt, amikor valamennyi tantárgyból nagyon jó minősítést, magatartásból és szorgalomból példás értékelést kapott. Jeles eredmény az, ha a tanulónak max. egy/két négyes osztályzata vagy „jó” minősítése van valamely tantárgyaktól.

3. A Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola Tiszaderzsi Telephelye

Az Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola telephelye 2021. szeptember 1-től a Tiszaderzsi Általános Iskola, ahol alsó tagozaton 1- 4. évfolyamon tanulnak a gyermekek. Az érintett feladatellátási hely neve Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola

Tiszaderzsi Telephelye, amely az 5243 Tiszaderzs, Fő út 22. szám alatt található. A telephelyi iskolába 60 fő alsó tagozatos tanuló elhelyezésére van lehetőség. Telephelyünkön az általános iskolai nevelés-oktatás, a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása történik. A mindennapos testnevelés a saját tornaszobában megoldott.

A telephelyünk pedagógusai az eltérő szociális és kulturális háttérrel rendelkező lakosság elvárásainak kívánnak megfelelni. Munkájukat legjobb tudásuk, a legkorszerűbb pedagógiai módszerek és eszközök alkalmazásával végzik. Telephelyünk a bázisiskolával szoros együttműködéssel alakítja iskolai életét, pedagógusai Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola két munkaközösségének, az alsó tagozatos és a gyógy- és fejlesztőpedagógiai munkaközösség tagjai. Munkatervét a helyi, tiszaderzsi viszonyokhoz, szokásokhoz igazítva az abádszalóki telephely munkatervét figyelembe véve alakítja ki.

A tiszaderzsi telephely pedagógusai is mindent elkövetnek annak érdekében, hogy a diákok biztos alapkészségek birtokában korszerű, alkalmazható tudásra tegyenek szert, és legyenek képesek boldogulni a szűkebb és tágabb környezetükben. Nyitott az iskola a különböző adottságokkal, készségekkel, képességekkel rendelkező tanulók fogadására, az integrált és differenciált oktatás-nevelés lehetőségét is biztosítva. Az oktató-nevelő munka színvonalát a pedagógusok rendszeres továbbképzéssel, valamint önképzéssel biztosítják.

Szeretnének olyan gyermekeket nevelni telephelyünkön is, akik

- körében a tudásnak, a szorgalomnak és a munkának becsülete van,
- kötődnek lakóhelyükhöz,
- szeretik és védik a természetet,
- az emberi kapcsolatok kialakításában az egymás tiszteletén alapuló együttműködésre törekcszenek,
- elfogadják a másságot,
- gyakorlatiasak, nyitott gondolkodásúak, akik képességeik szerinti legtöbbet akarják és tudják önmagukból kihozni.

Ennek érdekében munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy

- a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezze,
- a nevelés segítse a gyermek személyiségfejlődését és egyéni képességeinek kibontakoztatását, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, az életkornak megfelelő tevékenység által.
- a kiemelkedő képességű, különösen tehetséges tanulók képességei teret nyerjenek, kibontakozhassanak.
  - a szociális hátrányokkal érkező, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek hátrányai csökkenjenek, megteremtve számukra az esélyegyenlőséget.
  - a diákok biztos alapkészségek birtokában korszerű, használható, alkalmazható tudásra tegyenek szert.

A gyermekbarát légkör megteremtésével segítjük tanulóink gyors beilleszkedését, képességeik, egész személyiségük kibontakoztatását.

A nevelési-oktatási program, tantárgyi struktúra és óraszámok az abádszalóki intézményben és a tiszaderzsi telephelyünkön is azonosak. A tiszaderzsi iskolában egész napos iskola működik.

Indokolt a gyermeklétszám alakulása miatt a tiszaderzsi általános iskola alsó tagozatán az osztályok összevonásával történő tanulásszervezés. Az intézményben mérlegeljük a kialakult hagyományt, a gyermekek létszámát, a felmenő rendszerű bevezetéssel érintett osztályok követelményeit. Az összevonás típusának megválasztásánál a tanulók optimális fejleszhetőségét tekintjük kiindulópontnak. Az életkorban távolabb álló csoportok; 1. és 3. osztályok, valamint a 2. és 4. osztályok összevonása lehetővé teszi az ún. „testvér-szituációban” az egymástól tanulást, a szocializáció sikeres megvalósulását. Az egymás melletti évfolyamok összevonásának előnye az, hogy a gyermekek készség és képesség szintjei szerint, ún. „párhuzamos” óravezetésre nyílik lehetőség. A tantárgyak azonos órarendi elhelyezése a közvetlen és önálló órákon, a képességek szerint tervezett feladatsorok célirányos differenciálásra adnak alkalmat. Ezekben az összevonásokban együtt tanul az 1-2. osztály és a 3-4. osztály. Részben összevont megoldást választunk, ha az osztályok és a pedagógusok létszáma megengedi. Ez esetben a fő tantárgyakat önálló osztálykeretben, a készségtárgyakat pedig összevontan tanítjuk az évfolyamokon. Ha az alacsony tanulói létszám megköveteli, akkor az alsó tagozaton összevont 1-4. osztályt szervezünk. A hatékonyabb nevelő-oktató munka érdekében a fő tantárgyakat 1-2. és 3-4. évfolyamon lehetőség szerint külön tanítjuk.

A telephelyünk egész napos iskolaként működik. A tanulók az egész napos oktatás során az iskolában készítik el házi feladataikat, részt vehetnek különböző szakköri, felzárkóztató, tehetséggondozó, sportköri és egyéb foglalkozásokon. Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepet kap a tanulók életkora, már meglévő ismereteik, továbbá az is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltékből beilleszteni a további iskolai munkába.

4. A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képességkibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

Tanulóin szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képességkibontakoztató és integrációs felkészítést szervezünk, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Mindkét felkészítés alapelve az oktatás méltányosságának erősítése és a tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a tanulói előrehaladást támogató korszerű módszerek, a társadalmi-gazdasági helyzetből eredő hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, a tanulói közösségfejlesztés, a család bevonása és támogatása, valamint az esélyteremtést hatékonyan támogató intézményfejlesztés és módszertani megújulás révén.

Az alapelveknek megfelelő pedagógiai rendszerünk magában foglalja

- a) az elvárt eredmények intézményi szintű meghatározását;
- b) célrendszerét és a szükséges beavatkozások tervezését;
- c) a tanulási és tanítási folyamatot segítő eszközrendszer keretében egyéni haladási ütemet segítő differenciált és kooperatív tanulásszervezést;
- d) az önálló tanulási képesség kialakítását;
- e) a tanulók kreatív tevékenységére épülő foglalkozásait;
- f) a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységeket;
- g) a tanulmányi előrehaladást segítő képességfejlesztő programokat;
- h) az átmenetek segítését a tanulói előrehaladás;
- i) az intézményi, illetve telephelyi szintű teljesítmény rendszeres értékelését.

Integrációs felkészítésben vesznek részt azok a képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulóink, akik egy osztályba, osztálybontás esetén egy csoportba járnak azokkal a tanulókkal, akik nem vesznek részt a képességkibontakoztató felkészítésben. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés (a továbbiakban: képességkibontakoztató felkészítés) megszervezése nem járhat együtt a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével.

Intézményünk a képességkibontakoztató felkészítés keretében – a tanuló egyedi helyzetéhez igazodva – biztosítja

- a) a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- b) a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztését segítő programot,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

A képesség-kibontakoztató felkészítés keretében a pedagógusaink feladata a pedagógiai rendszernek megfeleltethető tevékenységek megvalósítása, így

- a) egyéni fejlesztési terv készítése és ennek alapján történő kompetenciafejlesztés;
- b) az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés;
- c) az együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon;
- d) a tanulói teljesítmény értékelése;
- e) értékelő eszmegbeszéléseken történő részvétel;
- f) mentori, tutori tevékenységek ellátása;
- g) a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban, csoportban folyik.

A képesség-kibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók nevelése-oktatása, tudásának értékelése a miniszter által kiadott program alkalmazásával történik.

A képességkibontakoztató felkészítésben az a tanuló vesz részt, aki a gyermekek védelméről szóló törvény alapján hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül. A hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényű hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe vennünk, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik.

A hátrányos vagy halmozottan helyzetű tanulók száma, aránya az adott tanév októberi létszámstatisztikában megállapított létszámhoz, arányhoz igazodik.

A képességkibontakoztató felkészítést valamennyi évfolyamon, osztályban megszervezzük, abban az esetben, ha az adott osztályban van hátrányos vagy halmozottan helyzetű tanuló. Ha valamelyik osztályban nincs hátrányos helyzetű tanuló, az osztályban a képesség-kibontakoztató felkészítést nem szervezhetjük meg.

A képességkibontakoztató felkészítésbe felvehetjük azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, feltéve, hogy a tanuló rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett, képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanulók létszámának harminc százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

A képességkibontakoztató felkészítéshez igénybe vehető többlettámogatás feltételeinek vizsgálatához a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 172. §-ában foglalt feltételeket minden tanév augusztus 31. napjáig felülvizsgáljuk.

A képességkibontakoztató felkészítésben részt vevő tanuló – a miniszter által kiadott program szerinti egyéni fejlesztési terv alapján történő – haladását, fejlődését, továbbá az ezeket hátráltató okokat az osztályfőnök és az egyéni fejlesztésben részt vevő pedagógusok legalább háromhavonta értékeli. Az értékelésre meghívjuk a tanulót, a tanuló szülőjét, indokolt esetben a gyermekjóléti szolgálat, a gyámhatóság és a nevelési tanácsadó képviselőjét.

A képességkibontakoztató felkészítést az intézmény a külön jogszabályban erre kijelölt szervezettel kötött együttműködési megállapodás alapján, a szervezet szakmai támogatásával szervezi meg, amely szakmai szolgáltatás kiterjed az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény 31. §-a szerinti önkormányzati intézkedési terv közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terve elkészítésének támogatására is.

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer intézményi adaptációja és működtetése intézményfejlesztést, pedagógiai módszertani fejlesztést jelent, amely hatékony együttnevelés során a szociális környezetből és a képességek fejlettségéből adódó hátrányok ellensúlyozását célzó nevelő-oktató tevékenységben nyilvánul meg.

Az IPR, képességkibontakoztató-program működtetése során az intézményben alapvető feltétel:

- a) a be- és elfogadó szemlélet,
- b) a gyermek- és tanulóbarát környezet, o az integrációt támogató új tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása a nevelés, tanulás-tanítás folyamatában,
- c) a széleskörű tevékenységformák biztosítása,
- d) az egyéni bánásmód, az optimális fejlesztés,
- e) a kapcsolatfejlesztés, a párbeszéd. Az integrációs pedagógiai gyakorlat megnyilvánul: intézményi szinten: - a hatékony integrált neveléshez szükséges pedagógiai módszerek, iskolai tanulásszervezési eljárások alkalmazásában a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon (Pl. differenciált tanulásszervezés, tevékenységközpontú ismeretközvetítés, kooperatív tanulás, projektoktatás, drámapedagógia, stb.);

- f) az info-kommunikációs eszközök intenzívebb tantermi használatában (a tanulók a napi tanulási gyakorlatban használják a számítógépet, tudnak ismereteket szerezni, elmélyíteni az internetről, az SDT-ből, fokozatosan felhasználói szinten kezelik a számítógépet);
- g) a gyermek- és tanulóbarát intézményi környezet kialakításában (hagyományos helyett csoportmunkára alkalmas csoportszobai, osztálytermi be- és elrendezés);
- h) a széleskörű tanórán kívüli foglalkozások és szabadidős programok biztosításában, szervezésében;
- i) a pedagógus szerep megváltozásában (ismeretközvetítő szerep helyett facilitátor szerep); - a szülők és az óvoda, iskola partneri kapcsolatának javításában az intézmény mindennapi életébe történő hangsúlyosabb bevonással;
- j) a társadalmi és szakmai környezettel való együttműködés erősítésében (kisebbségi önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, óvodák, alap- és középfokú oktatási intézmények, szakmai szolgáltatók, szakszolgálatok, civil szervezetek, stb);
- k) az intézményfokokozatok közötti átmenet pedagógiai segítségével: óvoda-iskola, illetve általános iskola-középsiskola között (közös programok szervezése, egymás munkájának megismerése, tanítási tartalmak összehangolása, tanulók átadás-átvétele intézményváltáskor, nyomon követés, esetmegbeszélések, közös programfejlesztések);
- l) pályaaorientációs tevékenység;
- m) multikulturális programok (pl. projektnap) biztosítása;
- n) az inkluzív intézményi pedagógiai attitűd kialakításában (szegregáló nevelés- és oktatásszervezési formák felszámolása, befogadó szemlélet kialakítása a pedagógusokban, a gyermekekben, tanulóknak és a szülőknél az eltérő szociális háttérű, a sajátos nevelési igényű és a roma gyermekek, tanulók iránt);
- o) pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

Az egyén szintjén:

- a) valamennyi halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és tanuló bevonásával a programba, megnyerve a szülőket is partnerként. Ehhez az iskolában a pedagógiai munka kiemelt területévé válik: az érintett tanulók hátrányainak feltérképezése az alapvető képesség és készségterületeken, az egészséges személyiségfejlődés, a szociális fejlettség, a közösségi kapcsolatok és tanulási nehézségek területe;
- b) a feltérképezett hátrányok enyhítésére kidolgozott egyéni fejlesztési tervek készítésében: megjelölve benne a hátrányokat, azok fokát, a kompenzációs feladatokat, a tevékenységeket, a módszereket és a szervezeti kereteket, színtereket, gyakoriságot – ennek megfelelő folyamatos egyéni fejlesztés;
- c) a differenciált tanórai tanulásszervezés, valamint a fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó és az érdeklődési körnek megfelelő szakköri tanórán kívüli foglalkozások biztosításában: ennek eredményeként a lemorzsolódási, továbbtanulási, kompetenciamérési eredmények az érintett tanulók körében folyamatosan javuló mutatókat érnek el.
- d) az iskolán kívüli, továbbtanulást segítő programokban való részvétel biztosítása (pl.: Útravaló Ösztöndíjprogram, Arany János Tehetséggondozó Program, ...);

- e) drogprevenációs és bűnmegelőző programokban való részvétel;
- f) további fontos követelmény: fokozott figyelem irányítása az érintett gyermekekre, tanulókra, pozitív befogadó intézményi attitűddel, folyamatos pozitív mintaadással.
  - a háromhavonkénti értékelő megbeszélés, amelybe minél több érintett fél bevonása indokolt.
- g) táborozási, szünidei napközis foglalkozások, Csodaszarvas Iskolai Közösségi Programban való részvétel biztosítása pályázati forrásból (Erzsébet Táborok, európai uniós finanszírozású projektek)

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra meghatározott céljaink, feladataink

- a) Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről

Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- A magyar és az egyetemes kultúra alapvető értékeit hordozó ismeretek elsajátítása a tanulók életkori sajátosságainak, képességeinek megfelelően a tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok;
- az önálló tanulási képességet kialakító programok; Önálló tanulásra szoktatás, az önművelés iránti igény felébresztése;
- a tanulók önálló - életkornak megfelelő - kreatív tevékenységére épülő foglalkozások;
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek;

Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok
- komplex művészeti programok

Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, közösségépítő programok
- közéletiségre nevelés, toleranciakészség alakítása;
- mentálhigiénés programok;
- előítéletek kezelését szolgáló programok;
- multikulturális programok;
- Komplex Alaprogram – „Te órád” keretében

- b) Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

- patrónusi, mentori, vagy tutori rendszer működtetése
- együttműködés civil (pl. tanodai) programmal
- művészeti körök

- c) Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- komplex alaprogram:
  - ráhangoló foglalkozások;
  - a tanítási órák 20 %-ában a DFHT startégia alkalmazása;
  - délutáni alprogrami foglalkozások;
  - Te órád

- projektmódszer
- drámapedagógia
- egésznapos iskola

vagy

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés;
  - kooperatív tanulásszervezés;
  - projektmódszer;
  - drámapedagógia;
  - egésznapos iskola;
- d) Műhelymunka – a tanári együttműködés formái
- értékelő esetmegbeszélések
  - problémamegoldó fórumok
  - hospitálásra épülő együttműködés
- e) A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei
- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés;
  - egyéni fejlődési napló
- f) Multikulturális tartalmak
- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban
  - multikulturális tartalmak projekt(ek)ben feldolgozva
- g) A továbbhaladás feltételeinek biztosítása
- iskolanyitogató foglalkozások
  - pályaaorientáció
  - továbbtanulásra felkészítő program

Várható eredmények

Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének bevezetését követő néhány évben a következő eredményekről kell számot adni, amelyek a kétéves kiépítés során az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási-nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak;
- az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére;
- multikulturális tartalmak beépülnek az intézményi gyakorlatba és (a helyi tantervbe);
- csökken a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók aránya;
  - o nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma;
  - o csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma;
- nő az érettségire adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma;
- az adott intézményben a kompetenciamérések eredményei javulnak;

Legitimációs záradék

Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény diákönkormányzata 2024. év augusztus hó 29. napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: Abádszalók, 2024. augusztus 29.

Illés Ferenc

Diákönkormányzatot segítő pedagógus

pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) 2024. augusztus 29. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Abádszalók, 2024. augusztus 29.

Somodiné Csonka Beáta

SZMK elnök

A *pedagógiai programot/módosítását* az Intézményi Tanács 2024. augusztus 29. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az Intézményi Tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: Abádszalók, 2024. augusztus 29.

Intézményi Tanács képviselője

A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A *pedagógiai programot/módosítását* az intézmény nevelőtestülete 2024. augusztus 29. napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: Abádszalók, 2024. augusztus 29.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: Abádszalók, 2024. augusztus 29.

Parázsó Katalin
igazgató

KARCAGI TANKERÜLETI KÖZPONT

Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola
Parázsó Katalin igazgató részére

iktatószám: TK/099/01762-1/2024
ügyintéző: Tóth Annamária
email: annamaria.toth@kk.gov.hu
telefon: +3659/795-201

5241 Abádszalók
István király utca 1.
tárgy: pedagógiai program jóváhagyása (2024/2025)

Tisztelt Igazgató Asszony!

Az *Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola* (OM azonosító: 035961; székhely: 5241 Abádszalók, István király utca 1.) köznevelési intézmény pedagógiai programját a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26.§ (1) bekezdésében* foglaltakra hivatkozva *jóváhagyom*, azzal a kitételrel, hogy a pedagógiai program szerinti többletkötelezettségeket a Karcagi Tankerületi Központ az adott évre szóló „szakmai dologi keret” mértékéig támogatja.

Karcag, 2024. szeptember 30.

Sági István
tankerületi igazgató

1. számú melléklet Az iskola egészségnevelési programja

1. Helyzetelemzés

A lakóhely környezeti állapota

A település közműellátása teljes körű. A belterületen a víz-, gáz-, elektromos hálózat 100 %-os kiépítettségű, a szennyvízcsatorna-hálózat kiépítettsége 92 %-os, az úthálózat 60 %-ban aszfaltozott, 15 %-a útalappal rendelkezik. Az üdülőterület közműhálózata teljes körűen kiépült. A város megközelíthetősége, úthálózata részben felújításra szoruló.

Az életmódra vonatkozó megállapítások

Abádszalókon a gyermekpopuláció testi fejlettsége egészségügyi helyzete jónak mondható. Az eltérések korai kiszűrésével a betegségek jól korrigálhatók. Legnagyobb %-ban kiszűrt betegség a lúdtalp. Nagy csoport még a látáscsökkenés, melynek oka a gyermekek gyakori és közeli televízió nézése is lehet. Gerincferdülést inkább a felső tagozatos gyermekeknél észleltünk.

Jellemző betegségek:

- Felső légúti megbetegedések.
- Hasfájás, hányás, hasmenés, mely leggyakrabban vírusos eredetű, s kisebb halmozódási csoportokat mutat.
- Fejtetvesség.

A betegségek okai:

- Elégtelen, egyoldalú vitaminszegény táplálkozás.
- A beteg gyermeket gyakran a gyógyulás előtt közösségbe engedik, ill. későn jelentkeznek az orvosnál.
- A gyógyszert a nehezebb körülmények között élő családok nem mindig tudják kiváltani.

Tanulóink táplálkozási szokása nem tér el a magyar lakosság normáitól. Jellemző a túlzott zsír-, koleszterin-, só fogyasztás, ill. az elégtelen zöldség-, főzelék-, gyümölcs bevitel.

A dohányzás az alkohol és a drogfogyasztás iskolánkban nem jelent gondot, bár a hazai felmérések alapján a serdülők egészségét veszélyeztető szokások közül a dohányzással, alkohollal és droggal való próbálkozás egyre korábbi életkorra tevődött át. Ezért a megelőzésre kell továbbra is az energiákat felhasználni.

A megnövekedett és egyre korábbi életkorra áttevődött szexuális aktivitás és a nem megfelelő védekezés a magyarázata annak, hogy bár általánosságban 1970 óta csökkent az abortuszok száma, de az a csökkenés nem következett be a 14 év alatti és a 15 – 19 év közötti lányok körében. A község sajátos helyzetéből (nyári idegenforgalom) következik, hogy a 7 – 8. osztályos korosztály fokozottan veszélyeztetett helyzetben van.

A HIV fertőzöttek száma országosan fokozatosan emelkedik, iskolánkban azonban ennek jelenlétét még nem tapasztaltuk.

A szabadidő eltöltésének módjai

Iskolánkban a szabadidő eltöltésének módja nagyon sokszínű. Az iskolai diáksportkör- és tömegsport keretében megszervezett délutáni sportfoglalkozások is tanulóink mindennapi egészségfejlesztő testmozgásához járulnak hozzá. A szabadidő eltöltésének káros módja a válogatás nélküli televízió- és videó fogyasztás. Agressziót, trágárságot, félelmet váltanak belőlük ki. Értékrendjük, normájuk hasonlóná válik a médiában látottakhoz. Egy virtuális világban nőnek fel, fantáziájukban szegények lesznek.

Iskolánkban a tanulói balesetek száma alacsony, hiszen a tárgyi feltételek (iskolaépület, berendezés) a követelményeknek megfelelnek. A meglévő balesetek figyelmetlenségből, következnek be.

Az iskola meglévő, működő kapcsolatai

Az iskola meglévő, működő kapcsolati az egészségnevelés területén: iskolaorvos, védőnők, pszichológus, fogorvos, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Rendőrség, egyházak, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

A pedagógusok beállítódása az egészségnevelésre

A pedagógusok beállítódása az egészségnevelésre pozitív. Tantestületünk tagjai részt vettek önismereti, személyiségfejlesztő és „Burnout” tréningeken és az itt hallottakat mindennapi pedagógiai tevékenységükbe beépítik. Az iskola pedagógusainak hozzáállása az egészségneveléshez pozitív.

2. Célok

Törekszünk:

- pozitív egészségmagatartás kialakítására,
- kiegyensúlyozott, lelki harmóniára,
- a boldogság, egészség, türelem, akarat, mint pozitív értékek elérésére.

Célunk:

- a személyi tisztasággal, egészséges öltözködéssel és az egészséges napirenddel kapcsolatos szokások kialakítása
- iskolánk minden tanulóiban alakuljon ki a mozgás gazdag életmód iránti igény
- a testedzés szerves szükségletté váljon,
- a sportolás közösségi programként elfogadott legyen,
- tanulóink fizikai terhelését növeljük ésszerűen,
- mindennapi életünk biztonságos legyen (sport, közlekedés, kerékpározás, stb.)
- célunk az egészséges táplálkozás irányítása a lehetséges mértékben: a közétkeztetésben, napköziben, büfében,
- a gyermekek és a fiatalok dohányzásra való rászokásának csökkentése,
- az alkohol és drogfogyasztás megelőzése,
- a biztonságos szexuális élet megismertetése tanulóinkkal,
- a tartalmas szabadidős szokások kialakítása diákjaink körében (sport, tánc, hobbi.),

- az egészségügyi szolgáltatásokhoz és az ellátó hálózathoz való pozitív viszony kialakítás,
- környezetünk védelmével kapcsolatos pozitív magatartás kialakítása,
- a szülők bevonás és aktív részvétele az egészségnevelési program feladatainak megvalósításában,
- tanórákon és tanórákon kívül az egészségnevelési feladatok folyamatos megvalósítása.

3. Feladatok

Megismertetjük tanulóinkkal a

- testi-lelki harmónia összefüggéseit
- az egészséges életmód, stressz mentes életvezetés jellemzőit
- a helyes táplálkozás és a testmozgás jelentőségét
- az egészségre ártalmas hatásokat
- a szenvedélybeteg állapot lényegét és az elkerülés módját
- a fiatalok egészséges pszichés és testi fejlődése érdekében felvilágosító, meggyőző tevékenységét, amit esetenként szakemberek bevonásával folytatunk,
- az egészségüket veszélyeztető élvezeti szerek káros hatásait (dohányzás, drog, alkohol, stb.), a tanulók életkorának megfelelően tájékoztatjuk őket (esetenként szakemberek segítségével), a szenvedélybeteg állapotról, annak alattomos kialakulásáról
- pszichológus segítségével a mentális problémák kezelését
- iskolánkban folyó egészségnevelési tevékenységet, (drog, alkohol, dohányzás ellen, helyes szexuális szokások kialakítás)
- a tanulók kitartásának, akaratának fejlesztését
- sokoldalú ismeretközvetítést (tanórákon, tanórákon kívül)
- a kooperatív tanulási technikákat, amelyek alkalmazásával a frontális módszerek háttérbe szorulnak, a szemléltetéssel, gyakorlatokkal, játékos elemek alkalmazásával érzelmi ráhatást érünk el
- az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket
- a mozgás fontosságát, hiszen az iskolánk a tanulók számára a mindennapi testedzést a kötelező heti 3-5 számú tanórai testnevelés órán és a szabadon választható délutáni sportfoglalkozásokon biztosítja
- az iskolánk az egészségnevelés területén meglévő jól működő kapcsolatait
- a folyamatos egészségnevelés fontosságát
- felvilágosítást, meggyőző tevékenységet folytatunk a szülők körében is szakemberek segítségével

4. A megvalósítás színterei

Szaktárgyi órákon: 1-8. évfolyamon tananyag függően

Osztályfőnöki órákon:

- Felső tagozaton (5-8. évfolyam) az osztályfőnöki órákból 10 óra egészséges életre nevelés, illetve egészségvédelmet szolgáló tananyag.

Kiemelten:

5-6. osztály a dohányzás, az alkohol káros hatásai, veszélyei, a helyes táplálkozás, a higiénés szokások kialakítása, szexuális felvilágosítás, esetenként szakember (iskolaorvos, védőnő) bevonásával.

7-8. osztály a kábítószer, az AIDS veszélyei, harmonikus párkapcsolat, felelősségteljes szexuális élet kialakítása, esetenként szakember (iskolaorvos, rendőrség) segítségével a témával kapcsolatos játékfilmek megtekintése, közös megbeszélése.

Tanórán kívül

- napközis foglalkozásokon (játékok, játékos gyakorlatok, délutáni szabadidős foglalkozások)
- délutáni sportfoglalkozásokon, iskolai diáksportkörön, tömegsporton
- futóversenyeken
- osztályok közötti játékos sportvetélkedőkön
- túraszakkörön
- az egészségvédelmi hónap rendezvényein (szellemi vetélkedők, plakátkészítés, mozgásos játékok, váltóversenyek) ezen belül „egészség” délután szervezése
- kulturális programokon
- személyiségfejlesztő tréningeken pedagógusoknak és szülőknek
- világnapokhoz kötődő rendezvényeken megemlékezések, kirándulások, túrák (március 22. A Víz Világnapja, április 22. A Föld Világnapja, november 17. Füstmentes nap, december 1. AIDS – ellenes világnap)

5. Az iskola egészségügyi munkatervezete

Szeptember

Az 1. osztályos tanulók iskola-egészségügyi törzslapjainak összegyűjtése.

Évközi szűrővizsgálati terv elkészítése.

Tisztasági vizsgálatok év közbeni ütemezése.

Korhoz kötött, kötelező védőoltások időpontjainak rögzítése. Egyeztetés az iskolaorvossal.

Di-Te oltás a 6. osztályos tanulónál. Di-Te oltás előkészítése, lebonyolítása és adminisztrációja. Hepatitis B elleni védőoltások előkészítése, lebonyolítása és adminisztrációja a 8. osztályosoknál.

Tisztasági vizsgálat az általános iskola osztályaiban. Kiselőadások tartása a tetvességről. Szórolapok kiosztása a tetvesség megelőzéséről, helyes kezeléséről.

Október

MMR védőoltás a 6. osztályban. /Oltás megszervezése, lebonyolítása és adminisztrációja./ Pótooltások megszervezése, lebonyolítása. Védőoltásokról összesítő jelentés készítése, és továbbítása az ÁNTSZ városi intézetéhez. A szociálisan veszélyeztetett tanulók felmérése és egyeztetés a családvédelmi felelőssel. Szükség szerinti intézkedés. Az iskolaorvos egészségnevelési előadása a 6. osztályos fiúknál a serdülőkorról.

November

Az egészségnevelési /fogászati/ hónap keretében felvilágosítási előadás tartása a 6. osztályos lányoknak, a serdülőkorról.

Védőnői és orvosi szűrővizsgálat az 1. osztályos tanulóknál. /megszervezése, lebonyolítása, adminisztrációja./ Aktuális tisztasági vizsgálat.

December

A 3. osztályosoknál védőnői és orvosi szűrővizsgálatok. Osztályfőnöki óra keretében előadás tartása az 5. osztályos tanulóknak /fehérjékről, zsírokról, gabonafélékről, vitaminokról, a helyes táplálkozásról/.

Január

Az 5. osztályos tanulók védőnői, orvosi szűrővizsgálata /megszervezése, lebonyolítása, adminisztrációja/. Aktuális tisztasági vizsgálatok, előadások.

Február

A 7. osztályos tanulók védőnői és orvosi szűrővizsgálata. /megszervezése, lebonyolítása, adminisztrációja/. Fokozott gondozást igénylők ellenőrzése. Vesélyeztetett tanulók orvoshoz irányítása. Aktuális tisztasági vizsgálatok.

Március

Hepatitis B védőoltás előkészítése, lebonyolítása, és adminisztrációja a 8. osztályos tanulóknál. Jelentés készítése és továbbítása az ÁNTSZ-nek. Aktuális tisztasági vizsgálatok.

Április

Egészségügyi világnaphoz kapcsolódó programokban való részvétel. Kiselőadások tartása aktuális problémákról.

Május - Június

Az elmaradt szűrővizsgálatok pótlása, orvosi leletek bekérése, dokumentálása. Tisztasági vizsgálatok.

Július – Augusztus

Iskola egészségügyi jelentés készítése, továbbítása az ÁNTSZ városi intézetek /2 példányban/.

Iskolafogászat helyzete és feladatai

Városunkban heti 4 + 1 rendszerben folyik a fogászati alapellátás. Ez azt jelenti, hogy 4 nap felnőtt, 1 nap iskolafogászati rendelés folyik. Kormányrendelet írja elő, hogy minden tanévben, minden osztály két alkalommal köteles fogászati szűrővizsgálaton és kezelésem részt venni.

Városunkban a fogászat és az iskolánk között nagyon jó kapcsolat alakult ki. Az alapellátás zökkenőmentesen, az előírásoknak megfelelően folyik. Az osztályok csütörtöki tanítási napokon látogatják a fogászati rendelőt.

Annak érdekében, hogy az általános iskola 1. osztályos tanulói feszültség és lelki törés nélkül jussanak a „kötelező” ellátások színhelyére, a fogászati kezelésekkkel való ismerkedést az óvodában kezdjük.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az első fogászati élmény pozitív legyen a kisgyermek életében. A fogorvos és asszisztens személyének megismerése, fogmosási technika tanításával és fogvédő zselézéssel egészül ki.

Évente minden tanuló szűrővizsgálatára és kezelésére sor kerül. Megállapíthatjuk, hogy tanulóink fele ép, maradó fogakkal rendelkeznek.

A folyamatos szűrővizsgálatok

- a fogszabályozási problémák időbeli kiszűrését, szakrendelésre utalását,
- a maradó fogak legkisebb szuvasodásának ellátását eredményezik.

A fogászatot dentalhigiénikus szakember munkája egészíti ki.

Szeretnénk elérni, hogy a helyes fogápolási technikák és a helyes életmód tanításával a megelőzés előtérbe kerüljön, természetessé váljon a fogápolás fontossága.

2. számú melléklet Környezetnevelési program

- **Helyzetelemzés, helyzetkép**

Belső - iskola

- Az iskola rövid története, helye
- Az iskola épülete, működése, környezetnevelési szempontból

Külső - a község környezeti helyzete, helyi értékei

- **Erőforrások**

Humán erőforrások, illetve nem anyagi jellegű erőforrások

- Iskolán belüli együttműködés
- Iskolán kívüli együttműködés

Anyagi erőforrások

- Saját erőforrások
- Külső erőforrások

- **Alapelvek, jövőkép, cél**

Alapelvek

- Kiemelt alapelvek
- Hosszú távú cél, jövőkép
- A célok eléréshez szükséges készségek
- Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Konkrét célok, feladatok - tanulásszervezési és tartalmi keretek szerinti bontásban

- Hagyományos tanórai foglalkozások
- Nem hagyományos tanórai formák
- Tanórán kívüli foglalkozások

- **Módszerek**

- **Taneszközök**

- **A környezeti nevelés sajátos értékelési formái**

- **Kommunikáció**

- **Továbbképzés**

Helyzetkép, helyzetelemzés

Belső – iskola

Az iskola rövid története, helye

Az iskola a város központjában, parkkal övezett környezetben épült 1987. szeptemberében. Korszerű, barátságos, emeletes épület, melynek tetőterében a DIANA Turistaszálló működik. A szálláshely nem zavarja az iskola mindennapi munkáját, mert júniustól augusztusig üzemel.

Az iskola épülete, berendezése

Az iskola épülete modern, az egészségügyi követelményeknek megfelelő mellékhelyiségek, a testnevelés órák utáni és az étkezés előtti tisztálkodási lehetőségek biztosítottak. Szennyvízelvezetése, gázfűtése megoldott. Az iskola belső karbantartásai folyamatosak, balesetveszély nincs.

A tantermek és a tornaterem világítása korszerűtlen. *Tantermeink* világosak, nagy ablakainak többsége az udvarra néz, így az utca zaja nem zavarja a tanítást. Minden tanterme megfelelő közösségi teret biztosít a tanulók számára.

Folyosója széles, világos, nagy mozgásteret biztosít a tanulóknak rossz idő esetén.

A belső térre jellemző az esztétikus dekoráció és a sok virág. A folyosót a tanulók által készített munkák díszítik, itt található a faliújság, amelyen a tanulók számára fontos hírek, versenyfelhívások, eredmények olvashatók.

Iskolai könyvtárunk anyaga folyamatosan bővül, de ez sem követi az igényeket és a könyvárak emelkedését. A könyvek mellett, számítógépek is segítik a tanulók szabadidejének hasznos eltöltését, a felkészülést.

Az iskola technikai felszereltsége megfelelő, biztonságos. Audiovizuális eszközök rendelkezésre állnak, de korszerűsítésére, pótlására folyamatosan szükség van.

Az épületben informatikai, természettudományi szaktanterem felszereltsége megfelelő.

Az épületben egy kiszolgáló, *melegítő konyha* működik, amely 70 tanuló étkezését biztosítja. Felszereltsége jó, az étkezési eszközök pótlása, cseréje, folyamatos. A hozott ételek minősége jó, tartalma változatos, megfelel a gyermekétkeztetés minőségi követelményeinek. Az étrend összeállításánál törekszenek az egészséges ételek elkészítésére. Az étkezésre külön étkező nem áll rendelkezésre, így a tanítás után 1. tanteremben történik az ebédeltetés. Az ebédlővé átalakított tanteremben az alsós tanulók több csoportban ebédelnek, ahol elsajátítják a helyes étkezési szokásokat és a kialakult felelősi rendszerrel a kiszolgálást, önkiszolgálást. A menzás tanulók a Rózsakert étteremben étkeznek.

Az *iskola büfáját* magánvállalkozó vezeti. A kínálat zömét az egészséges étkezést szolgáló áruk képezik. Előtérbe kerülnek a tej és tejtermékek.

Iskolánk rendelkezik *udvarral*, melynek nagyobb része betonos, a parkosított területet a tanulók játékokra használják. A játékudvar fejlesztésre szorul, mert a játékok elhasználódtak, tönkrementek, pótlásra nem kerültek.

Külső - a város környezeti helyzete, helyi értékei

Városunk a Tisza-tó partján fekszik. Vízpartja, zöld területe, élővilága lehetővé teszi, hogy az itt élők szabadidejüket tiszta levegőjű zöld övezetben töltsék el.

Tanulóink többsége kertés, családi házakban él. A családi házaknál egyre több virágoskert, füves terület kialakítására került sor. Mind több gondot fordítanak – bár még mindig nem eleget – az utca tisztán tartására, virágok ültetésére, ápolására. Abádszalók Város Önkormányzata is kiemelt feladatként kezeli a környezetvédelmet, feladatait a környezetvédelmi program tartalmazza.

Probléma:

- még mindig sok a szemét a településen, nem minden itt élő rendelkezik a tiszta, egészséges környezet igényével.

Erőforrások

Humán erőforrások, illetve nem anyagi jellegű erőforrások

Iskolán belüli együttműködés – belső erőforrások

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Iskolavezetés	Támogatja a környezeti nevelési programokat. A minőségi munka részeként értékeli. Anyagi forrásokat teremt, aktívan részt vesz az egyes programokban.	Hiteles személyiségek a pedagógusok és a diákság számára. Hasznosítható kapcsolatrendszer.
Tanárok	Kidolgozzák és a tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.	Valamennyi pedagógus tudja, hogy minden tanár feladata a környezeti nevelés.
Osztályfőnöki munkaközösség	Évfolyamokra lebontva foglalkozik az egészségneveléshez kötődő környezeti, nevelési tartalmak feldolgozásával.	Lehetőség van az aktualitások azonnali „kibeszélésére” osztályközösségi szinten.
Diákönkormányzat	Lehetőségük van a környezeti nevelés egészségnevelési területeinek erősítésére.	Napi kapcsolat a diákokkal, az egyedi problémák azonnali kezelése.
Adminisztratív dolgozók	Támogatják a tanári munkát, az egyes programok háttérének biztosításával (pld. hivatalos levelek, pénzügyi adminisztráció, pályázatok, stb.)	A technikai személyzet munkájának összehangolása, a felszerelések, eszközök biztosítása, pótlása.
Technikai dolgozók	A program tárgyi feltételeinek biztosítása, vizesblokkok, világítási hálózat karbantartása, stb.	Az intézmény és környezetének rendben tartása, a tisztaság, a gondozott kert, az udvar ápolása.
Diákok	A tervezett éves programban sokoldalúan vesznek részt (hallgatóság, tevékeny szerepvállalás, önálló kutatások és kezdeményezések).	Valamennyi diák érintett, nagy a jelentősége a helyi értékek felkutatásának. Partnerség a felnőtt résztvevőkkel. A fő hangsúly a szemléletformáláson van.

Iskolán kívüli együttműködés

Humán erőforrások	Feladat, szerepkör	Erősségek
Szülők, vállalkozók, lakosság	Anyagi támogatás, külső erőforrások felkutatása, szemléltető eszközök gazdagítása, hulladékgyűjtés segítése.	Tevékeny részvétel a programokban, az ő szemléletük is formálódik, a környezeti nevelés túlmutat az iskola falain.
Iskolaorvos	Előadások tartása az egészséges életmódról, a környezeti ártalmakról. Segíti a tanárok munkáját.	Szakmai kompetencia, személyes ráhatás.
Önkormányzat	Anyagi háttér biztosítása, pályázati lehetőségek kiaknázása.	A város környezetvédelmi feladatainak ellátása, az intézmények környezetének ápolása.
Óvoda	Az óvodai nevelési programban meghatározott környezetnevelési feladatok elvégzése.	Kellő alapot teremtenek az iskolába jövő gyermekek környezetneveléséhez.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

- a fenntartó által, az éves költségvetésben biztosított anyagi fedezet
- pályázati lehetőségek kiaknázása
- Iskolagála bevétele
- hulladékgyűjtésből befolyt pénzüsszegekkel az osztályközösségek gazdálkodnak. Minden osztály saját munkája alapján kapja meg ezt a pénzt.

Külső erőforrások

- személyi jövedelemadó 1 %-ából befolyó összeg az Abádszalók Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány számára
- szülők felajánlása
- vállalkozók, lakosság felajánlásai

Alapelvek, jövőkép, cél

Kiemelt alapelvek

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- globális szemléletmód kialakítása
- a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése

- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári – és egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok – okozati összefüggések felismerési képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák.

Hosszú távú cél, jövőkép

Annak érdekében, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink, bennük ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást, életvitelt
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartását, annak megőrzésének igényét és akaratát
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket

A célok eléréséhez szükséges készségek

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analízis
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés készsége

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Ennek érdekében a természettudományos tantárgyak

összhangjának megteremtését kiemelt feladatunknak tekintjük. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak közötti együttműködésre sok példát láthatunk. A humán területeken is szeretnénk ezt megvalósítani. Tanórán, laboratóriumban, nyári táborokban, és a későbbiekben az erdei iskolában megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy keressék a természetben tapasztalt jelenségek okait, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Konkrét célok, feladatok – tanulásszervezési és tartalmi keretek szerinti bontásban

- *Hagyományos tanórai foglalkozások*

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére.

A tanulóknál

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és képességeikhez mérten vegyenek részt a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és

- nem kihasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (pl. ünnepek előtti böjtök)
- ismerjék meg a helyi Faluház állandó kiállításának segítségével a Kárpát-medence népeinek életét, lakberendezési tárgyait, népviseletét.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az Európai Unió környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek egyszerűbb környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknál

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulóknál

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Környezetismeret

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit

Természettudomány

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll)
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése
- ökológiai szemlélet fejlesztése
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése
- magatartás fejlesztése
- értékrend alakítása
- környezettudat fejlesztése
- felelősségérzet fejlesztése
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása
- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében

Fizika

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt

- hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulóknál

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és Európai Unió problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Biológia

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szerkezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulóknál

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségteremtő, közösséggerősítő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek

Vizuális kultúra

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Testnevelés (néptánc)

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Technika és tervezés

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismereteket, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismérveit

A tanulóknál

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön
- a felelős, környezettudatos beállítottság
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás

Digitális kultúra

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni,
- konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket

- elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására. Legyenek tudatában az öncélú és túlzott informatikai eszközhasználat egészségkárosító, személyiségromboló hatásának.
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket. Ismerjék fel és legyenek képesek különféle formákban megfogalmazni a környezetében előforduló tevékenységek algoritmizálható részleteit
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai tesztek
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket, készítsenek digitális fényképeket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait, ismerjék az e-szemét fogalmát
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, grafikus ábrázolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása stb.) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat

A tanulóknál

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására
- segítse az egészséges napi-heti-évszakos életritmus kialakulását

Nem hagyományos tanórai formák

- terepgyakorlat
- tanulmányi séta
- tanulmányi kirándulás

Ezeket a formákat pályázati úton valósítjuk meg.

Tanórán kívüli foglalkozások

- nyári táborok
- szakkörök: túraszakkör, természetvédő szakkör, varázskézek szakkör, stb.
- vetélkedők, versenyek: tanulmányi versenyek, egészségügyi vetélkedő, megyei versmondó, mesemondó versenyek, stb.
- játszóház
- kiállítások szervezése, lebonyolítása
- hulladékgyűjtési akciók
- szelektív hulladékgyűjtés
- környezetvédelmi akciók
- tanulmányi kirándulás

5. Módszerek

Játékok:

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő

Modellezés:

- hatásvizsgálatok

Riport módszer:

- kérdőíves felmérés

Terepgyakorlati módszerek:

- terepgyakorlatok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka:

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés

Művészi kifejezés:

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások

- zeneművészet
- fotóművészet
- táncművészet
- népművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

Együttműködő (kooperatív) tanulási módszerek:

- kérdésekre adandó válasz páros, kiscsoportos megvitatása, tisztázása
- problémafelvetéshez kapcsolódó páros és csoportos véleményformálás
- témához kapcsolódó tanult ismeretek csoportos visszakeresése, koncentrációja
- szövegértelmezés, lényegkiemelés és annak megvitatása
- kulcsszó, kulcsmondat, kulcsesemény, kulcsfolyamat keresése, értelmezése
- páros munka: tényanyag gyűjtése és jegyzetelés
- jegyzetek, feladatmegoldások összehasonlítása, elemzése
- új ismerethez kapcsolódó kérdések megfogalmazása csoportosan
- információörögzítés együttműködéssel
- csoportos asszociációs feladatok
- esszé kidolgozása csoportosan
- házi feladatok megvitatása a közös és az eltérő válaszok vagy a legérdekesebb részek tükrében
- tesztkészítés, tesztértékelés
- követelmények megfogalmazása
- problémamegoldó gyakorlat ötletrohammal, értékeléssel
- adatgyűjtés, feldolgozás és azok felhasználásával kiselőadás tartása társas munkamegosztásban
- fogalmak, jelenségek, összefüggések, törvényszerűségek kollektív definiálása, pontosítása, tisztázása
- vélemények, gondolatok társítása posztereken, „tacepaokon”
- könyvtári, adattári kutatás, „cédulázás”, adatbázis kezelés, adatfeldolgozás
- egy téma különböző megközelítésű és nézőpontú feldolgozása
- tanulói együttműködésen alapuló tanulás
- lehetőség a multidiszciplináris óra szervezésére

6. Taneszközök

Ismerethordozók tanulók számára:

- lexikonok
- határozók
- ismeretterjesztő kiadványok
- térképek
- videófilmek
- CD-romok

Ismerethordozók tanárok számára:

- szakmai-módszertani kiadványok

- ismeretterjesztő kiadványok
- lexikonok
- határozók
- térképek
- videófilmek
- CD-romok

Eszközök:

- multimédiás segédanyagok,
- videofilmek,
- Internet-hozzáférés
- számítógépes programok használatához szükséges hardverek
- tv, videó
- vízvizsgálati és egyéb terepi mérőkészletek
- távcsövek, mikroszkópok
- fényképezőgép, videokamera
- transzparens- és diasorozatok
- faliképek
- plakátok.

7. A környezeti nevelés sajátos értékelési formái

A környezeti nevelés pedagógiai céljai, feladatai, illetve előírt követelményei határozzák meg azokat a tartalmakat, melyek értékelése a feladatunk. Az értékmegőrzésre, az értékkeremtésre és értékátadásra vállalkoztunk, a gyermek teljes személyiségét fejlesztjük.

A tevékenységek szervezése és koordinálása során biztosítsák:

- a tanulói kíváncsiság megőrzését
- az aktivitás fenntartását és megerősítését
- a belső motivációs bázis fejlesztését
- az általános és különleges adottságok felismerését, fejlesztését
- a megismerő és rövid úton célravezető stratégiák felismerését, lehetőségeit
- a tanuló jogát véleményének megfogalmazására, a tévedésre, elgondolásainak módosítására, az új utak keresésére
- az igények kialakulását a gondolatmenetek elemzésére; a problémamegoldás folyamatának tudatos tervezésére, megvalósítására és a szükséges következmények számbavételére is

Ellenőrző-értékelő tevékenységünk szempontjai:

- az ellenőrzés bizalomra épüljön és az elért tudásszint megismerésére irányuljon. Ennek alapján lehetséges a további célmeghatározás
- mindig biztosítsuk a javítás lehetőségét, mely tükrözze a következetes igényességet
- az értékelés során a nevelő körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű információkat adjon, mely tükrözi a fejlődés irányát és fokát, minősítve a személyes előrehaladást és határozott instrukciókat adva továbblépéshez
- fontos az összefüggések meglátásának segítése

A környezeti nevelés eredménye nem mérhető olyan egzakt módon, mint a tantárgyi tudás. Az sem egyértelmű, hogy mi tekinthető az iskolai és mi a családi nevelés eredményének! A

fejlődés folyamatos követése és az iskolai célokkal történő összevetése alapvető nevelői kötelesség. Tanulóink neveltségi szintje és beállítódásának értékelése a magatartás és szorgalom értékelésénél jelenik meg.

8. Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat meg tudják különböztetni az értéktelentől. Tanulóinkat meg kell tanítani a fellépésre, szereplésre, az előadások módszertanára. Végzett munkájukról számot kell adniuk írásban és szóban egyaránt – ezen képesség napjainkban nélkülözhetetlen.

Iskolán belüli kommunikáció

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltető eszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek, plakátok készítése és bemutatása
- iskolarádió felhasználása híradásra (is)
- faliújság
- szórólapok készítése

Iskolán kívüli kommunikáció

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a környezet állapotfelmérésének értékelése
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése

9. Továbbképzések, pályázatok

Az iskolavezetés támogatja a pedagógusok környezetneveléssel kapcsolatos továbbkésztését, pályázati lehetőségek kihasználását.

3. számú melléklet Az Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola nevelő-oktató tevékenységének a fejlesztése

A projekt célja az intézmény nevelő-oktató tevékenységének a támogatása, fejlesztése a **környezeti nevelés**, az idegen nyelvi és az informatikai kompetenciák fejlesztése, valamint a pályaaorientáció területén, illetve a HH tanulók esélykülönbségei iskolai kiegyenlítésének a segítése. A projektben megvalósításra választott tevékenységek hatékonyan segíthetik a tanulók teljes személyiségének a harmonikus fejlődését, tehetségük gondozását, társadalmi leszakadásuk megelőzését, több oldalról támogathatják a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges ismeretek megszerzésének, készségek kialakításának a folyamatát, a megszerzett tudások, kompetenciák folyamatos fejlesztését.

Az első érintett terület az intézmény nevelési-oktató tevékenységeinek a támogatása három részterületen, melyek:

- a környezeti nevelést, környezettudatos magatartást szolgáló tanórán kívüli tevékenységek megvalósítása szabadtéri mozgásos tevékenységek szervezése
- az idegen nyelvek tanításának fejlesztése nyelvi témahetek szervezése
- az informatika tantárgy tanításának fejlesztése, más tárgyak oktatásának IKT-val való támogatása informatikai szakkör szervezésével

A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli szabadtéri mozgásos tevékenységek szervezése 10-30 km-es kerékpártúrák (pl. a Tisza-tó gátján), valamint „Játék a szabadban” 2-4 órás szabadtéri mozgásos programok rendszeres szervezése.

A nyelvi témahetek szervezése területén az angol és a német nyelvre kerül kidolgozásra egy-egy nyelvi témahét programja, melyek kiemelt tematikus területei lakóhelyünk és hazánk, kiemelt módszertani területe pedig a nyelvi kommunikációs gyakorlatok.

Az informatika szakkör kialakítására irányuló fejlesztés fő területe az informatika tantárgy tananyagának a kiegészítése (új ismeretekkel, új alkalmazások megismerésével) és az informatika órákon elsajátított ismeretek új tantárgyközi területeken történő gyakorlati alkalmazásával.

A második érintett terület a hátrányos helyzetű gyermekek esélykülönbségei kiegyenlítésének az iskolai segítése.

- a HH és HHH tanulók iskolai sikerességét elősegítő, differenciáló pedagógiai módszerek alkalmazási feltételeinek megteremtése az OKM-ekre való felkészülést támogató felzárkóztató foglalkozások rendszerének kialakításával.
- a továbbtanulást támogató tevékenységek, pályaaorientációs programok megvalósítása . A tervezett „pályaaorientációs napok” tartalmi elemei az önismeret és a szakmaismeret fejlődését, valamint az életpálya-szemlélet kialakítását segítő egyéb foglalkozások, üzemlátogatás és középiskolai tájékoztató délutánok.
- a szülők bevonása, aktív részvételük ösztönzése, egy közösségi rendezvény, a „Családi nap” fejlesztési innovációjának a kidolgozásával.

A fejlesztéseket az intézmény nevelőtestülete megvalósítani részben saját kivitelezésben, részben külső segítség igénybevételével, fenntartani saját kivitelezésben tervezi. A tervezett fejlesztések hatékonyan segíthetik a tanulók teljes személyiségének a harmonikus fejlődését,

tehetségük gondozását, több oldalról támogathatják a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges ismeretek megszerzésének, készségek kialakításának a folyamatát.

A harmadik érintett terület a pedagógiai kultúra folyamatos fejlesztését elősegítő 30 órás tanártovábbképzések megvalósítása: környezeti nevelés, környezettudatos magatartás tárgyú továbbképzés; valamint a lelki egészség fejlődését szolgáló, személyközpontú pedagógiai módszert átadó továbbképzés. A továbbképzéseken megszerezhető kompetenciák szervesen támogathatják az első két fejlesztési területen tervezett fejlesztések eredményes végrehajtását és fenntartását. A továbbképzések szervezése külső képző szervezet bevonásával tervezett.

IPR módszertanát követő képességkibontakoztató rendszer, mentorálás

Célunk, hogy iskolánk heterogén tanulói összetételű csoportjai számára megfelelő oktatást nyújtsunk, hogy képesek legyünk az iskolában a megfelelő szülői háttérrel rendelkező és a különböző szociális hátrányokkal érkező tanulókat megfelelő módon kezelni, hogy megfelelő ismeretekkel rendelkezzenek az iskolát körülvevő társadalomról és gazdaságról, és közvetítsünk az iskola és a munka világa között. Céljainkat együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben kívánjuk megvalósítani.

Legfontosabb célunk: a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

- Abádszalók és vonzáskörzetében élő hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és esélyegyenlőségük megteremtése:
- tudásban, ismeretközlésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában
- a továbbtanulás előkészítésében

Programunk értéknek tekinti a mások iránti nyitottságot és elfogadást. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a tanító és a gyermek kapcsolata. Kiemelt figyelmet fordítunk az önálló ismeretszerzésre, a szilárd alapkészségek kialakítására. Minden tanuló számára esélyt biztosítunk az eredményes tanuláshoz, egyéni fejlődésének kibontakoztatásához.

Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszereink alkalmazásának célja a már meglévő társadalmi hátrányok gyermekek közötti csökkentése. Emiatt a nevelési-oktatási folyamatunkban az integrációs nevelés, amely a különböző nevelést igénylő gyerekek együttnevelését, oktatását takarja, jelentős szerepet játszik.

Iskolai munkánk középpontjában az a kérdés áll, hogy milyen lehetőség adódik a tehetséges és az osztályban leszakadt tanulók felzárkóztatására, tudásuk egyidejű gyarapítására.

E vonatkozásban munkánk célja

- az integrációs felkészítés jogszabályoknak megfelelő alkalmazása a 11/1994 (VI. 8.) MKM rendelet ide vonatkozó előírása szerint,
- a hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) egyes elemeinek alkalmazása,
- az integrációs munka tervezése és értékelésének kidolgozása.
- Tehetséggondozás.

Iskolánk minden osztályában integrációs felkészítést folytatunk. E folyamatban az IPR követelményeinek megfelelően a HHH tanulók együtt – egy osztályban és csoportban – tanulnak a nem HHH társaikkal.

Megerősítjük, hogy az integrációs oktatásban iskolánk minden tanulója részt vesz, különös tekintettel arra a tanulóra,

- akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, illetve szülei – az iskolai felvételi körzet megállapításával összefüggésben a gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint vezetett nyilvántartás alapján készült statisztikai adatszolgáltatás, a gyermeket, tanulót megillető szolgáltatás megállapításához a szülő nyilatkozata szerint – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be, fejezték be sikeresen,
- akit tartós nevelésbe (állandó gondozásba) vettek,
- akiket a jegyzők védelembe vettek és egyik szülőnek sem magasabb az iskolai végzettsége 8 általánosnál.

Az integrációs oktatásban részt vevő HHH gyerekek szüleinek mindegyike nyilatkozott a fenti körülmény meglétéről.

Óvoda–iskola átmenet

Az iskolánk az abádszalóki Tiszavirág Református Óvoda és a környező települések óvodáiból fogad gyerekeket. Minden óvodának kiemelkedő szerepe van a gyerekek eltérő ütemű éréseiből, fejlesztési szükségleteiből fakadó hátrányok csökkentésében és az alapkészségek sikeres fejlesztésének előkészítésében.

Az iskola és az óvoda együttműködését az alábbiakban kívánjuk megvalósítani:

Iskolánk az együttműködési megállapodás alapján különböző kommunikációs csatornák felhasználásával (óvodai szülői értekezlet, média, bemutató foglalkozások az iskolában, az óvónők tájékoztatása „munkaértekezleten” stb.) a szülőnek (az óvodán keresztül is) felajánlja az iskola integrációs pedagógiai rendszere nyújtotta lehetőségeket.

Cél: az óvodák és iskolánk közötti – az iskolába való bekerülés előkészítését célzó – szakmai együttműködés, az óvodákban elkezdődő folyamatos és tervszerű fejlesztő munka iskolánkban való folytatása.

A kapcsolattartás módja:

Az iskola tanítói, gyógypedagógusa, fejlesztő pedagógusa óvodai foglalkozásokon vesznek részt. Konzultálnak az óvónókkal a várhatóan az iskolánkba kerülő gyermekekről, annak családjáról.

Az óvodák nagycsoportosai részt vesznek az iskola nyílt óráin, rendezvényein, tanórán kívüli foglalkozásain. A kapcsolatot az I. számú igazgatóhelyettes, az alsó tagozatos munkaközösség-vezető, az 1. osztályos tanítók, a leendő 1. osztályos tanítók a nagycsoporttal foglalkozó óvónókkal.

Felelősök: alsós munkaközösség-vezető, leendő 1. osztályos tanítók és az integrációs menedzser, aki egyben a intézmény alsó tagozatos igazgatóhelyettese.

A team összegzi a megszerzett információkat. A rendelkezésre álló vizsgálati anyagok, tapasztalatok, illetve a szülő igénye alapján javaslatot tesz az integráló osztály kialakítására.

Az eredményesebb iskolakezdés érdekében a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer (DIFFER) jelenleg első osztályban történő alkalmazása mellett tervezi az óvoda ennek a vizsgálatnak a bevezetését az 5–6 évesek számára is. A mérés eredményére épülő tudatos pedagógiai munkának célja a sikereesebb iskolakezdés.

A fenti összegzés után, a team javaslata alapján az igazgató dönt az adott osztályok kialakításáról, a technikai feltételek biztosításáról.

Minden tanév kezdetén felülvizsgáljuk, korrigáljuk az integrációs programot és az osztályok összetételét.

A kompetencia alapú oktatás megteremtéséhez az iskolának társadalmi-szakmai környezettel való együttműködése

Szülőkkel való kapcsolattartás

Munkánk során a szülői ház és az iskola közötti harmonikus kapcsolat kiépítésére törekszünk, ezért minden iskolába kerülő gyerek esetében kívánalom, hogy a gyermeket fogadó nevelő tájékozódjon a szülőnek az óvodával kialakult kapcsolatáról és az iskola felé támasztott elvárásáról. A tájékozódás elsődleges célja, hogy a pedagógusok az iskolába kerülés pillanatától partneri kapcsolatot építsenek ki a gyermekek szüleivel, ezzel nyerve meg őket az iskolában folyó munkának.

Emellett minden évfolyamon a háromhavonta elvégzett szöveges értékelés alkalmat ad a szülőkkel történő rendszeres kapcsolattartásra, tájékoztatásra.

Az iskola a továbbiakban feladatának tekinti a szülői elégedettségmérést az alábbi területekről kapott információk alapján:

- a tanulók tanulmányi eredménye
- a továbbtanulásra való felkészítés
- a pedagógusok és a szülői ház együttműködése
- tanórán kívüli foglalkozások, közösségépítő programok
- az iskolában alkalmazott nevelési, oktatási módszerek
- egyenlő bánásmód elve

Az iskolai nevelő-oktató munka eredményességének egyik legfontosabb feladata a szülői házzal való kapcsolattartás.

Célunk: A szülők bevonása a gyermek fejlesztési programjába

- minél több HHH-s szüleinek bekapcsolása az iskolai életbe
- a szülői aktivitás növelése a közös célok érdekében
- kétoldalú megismerés, ismeretszerzés (szülő az iskoláról, iskola a családról)
- iskolai és szülői elvárások egységesítése
- egymás közötti kommunikáció fejlesztése
- szülők bevonása az iskolai programokba

Együttműködés az abádszalóki Cigány Kisebbségi Önkormányzattal (CKÖ)

Az abádszalóki kisebbségi önkormányzat és az iskola kapcsolatát a harmonikus együttműködés jellemzi.

Célunk a roma kisebbségből érkező, különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek együttnevelésének támogatása. A roma kisebbséghez tartozó szülők megnyerésének segítése az integrációs és képesség kibontakoztató program megvalósításához. Hatékony kapcsolatteremtés, tartás a családokkal a gyermek érdekében.

Az önkormányzat segítséget nyújt:

- a szülőkkel való kapcsolattartáshoz
- közös programok lebonyolításához: iskolai gálaest szervezése, gyermekek kulturális programjainak támogatása
- aktív részvétel a Szülői munkaközösség munkájában
- az etnikai kisebbséghez tartozó tanulók előrehaladásának figyelemmel kísérésében

Az iskola vállalja:

- a cigány kisebbségi önkormányzat felé tájékoztatás nyújtását a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéről
- iskolai rendezvényekre történő meghívást
- képesség kibontakoztató-integrált oktatást végez
- továbbtanulásra felkészítés segítségét
- szabadidős tevékenységek szervezését a szülők bevonásával

Együttműködés a civil szervezetekkel

Az iskola az alábbi civil szervezettel tart kapcsolatot: Tisza-tó Régió Ifjúságáért Egyesület

Az együttműködés célja a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló tevékenység, amely közösen szervezett programokban ölt testet.

Együttműködés a középfokú oktatási intézményekkel

A tanulói utánkövetés lehetőségét kínálja a középfokú oktatási intézményekkel való együttműködés. Ennek megvalósítását iskolánk és a fogadó intézmények közötti együttműködési megállapodás segíti. Azokkal a középfokú oktatási intézményekkel vesszük fel a kapcsolatot, ahol az iskola tanulói legnagyobb számban tanulnak tovább. Pályaválasztási délutánokon és pályaorientációs napunkon lehetőséget nyújtunk az iskoláknak arra, hogy képzési profiljukat bemutassák diákjainknak. A középfokú oktatási intézményektől visszajelzést kérünk volt tanulóink iskolai teljesítményéről. A középiskola nyílt napon bemutatja tevékenységét, oktatási profilját; lehetőséget ad a tanulónak, a szülőnek személyes érdeklődésre, tájékozódásra; folytatja a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló mentorálását az „Útravaló” programban.

Együttműködés a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal

Az iskola hatékony, naprakész kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattal közös munkaterv formájában. Kapcsolatunkra a kölcsönös segítségnyújtás a jellemző. A

gyermekjóléti szolgálat feladata a segítségnyújtásra szoruló családok és a helyi döntéshozók közötti kapcsolattartás.

A felek a jelen „Együtműködési megállapodás” aláírásával vállalják, hogy a

- gyermekjóléti szolgálat
- családsegítők

területeken együttműködnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének érdekében, a családi háttér szociális biztonságának megteremtésében.

Együtműködés az egészségügyi intézményekkel (iskolaorvos, védőnők, fogorvos)

A felek az együttműködési megállapodás aláírásával vállalják:

- együttműködnek az egészséges életmód kialakításában, a felvilágosításban, életvezetési, tisztasági tanácsok adásában
- szabadidős programok közös szervezésében
- felvilágosító előadások, filmvetítések tartásában
- szűrővizsgálatok szervezésében

A tanítást, tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

1.1. Az önálló tanulást segítő felkészítés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulását megelőző programok

A programba kerülő tanulók képességeinek, viselkedésének, szociális helyzetének komplex elemzése a kiindulópont:

- a tanító
- a fejlesztő pedagógus
- és az adott szakvélemények alapján.

Az első értékelő eszmegbeszélés után konkrét javaslatok kerülnek megfogalmazásra, melyek a napi munka során a tanulóval kapcsolatban irányadók a tanítók, tanárok számára.

Pl.

- szükséges fejlesztő
- differenciált tanulásszervezés tanórákon
- tanulás-módszertani fejlesztés iránya
- sikerélményt nyújtó tanórán kívüli foglalkozások felkínálása (művészeti oktatás, sportkörök)
- tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek (délutáni nem kötelező tanórák)

A folyamatos (3 havonkénti) értékelés során a kialakult foglalkozási rendszer – az újabb mérések, elemzések tapasztalatai alapján – korrigálásra kerül, a szülők kezdetől fogva követik, ismerik a gyermekre vonatkozó fejlesztési tervet, a felmerülő problémákat és a megoldási módokat.

A tanuló értékelése:

- szövegesen árnyalt
- ösztönző jellegű

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

Kooperatív tanulásszervezés

Cél

- együtttanulás módszerének elsajátítása
- a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű tanulók konkrét tapasztalás útján való ismeretszerzésének segítése
- közösségépítés = közösségi bizalom alakítása
- a megbecsülés, segítőszándék, egymás iránti szeretet fejlesztése
- társas- és kommunikációs készségek, gondolkodási képesség fejlesztése
- együttműködés tanulása

Feladat

- heterogén csoportok kialakítása
- szerepek szerinti munkamegosztás
- differenciálás /mindenkinek a képességeihez illő, fejlesztő feladatot adunk/
- a problémamegfogalmazás, a problémamegoldás, az elemzés és a kutatás képességeinek fejlesztése
- gyakorlandó tanulási technikák
- betartandó szabályok
- szociális viselkedés aktuális fejlesztése

Tevékenységek

- csoportos munka
- páros munka
- frontális osztálymunka
- egyéni munka
- jutalmazás, értékelés / nem az egyén, hanem a csoport teljesítményén alapszik/

Módszerek

- ablakmódszer
- kerek asztal
- szóforgó
- szóháló
- kérdésküldés
- tulajdonságok gyűjtése stb.

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

Tantárgyi képességfejlesztő programok

- kompetencia-alapú oktatási programcsomag adaptálása
- / <http://www.sulinovadatbank.hu/>
- differenciált óravezetés
- információs és kommunikációs technológia alkalmazása a tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon,
- egyéni fejlesztési terv készítése a rehabilitációs szakértői bizottság véleménye, illetve első osztályban a DIFER-mérés alapján
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- részvétel az Útravaló ösztöndíjprogramban

Kommunikációs képességeket fejlesztő programok

- 1-2. osztályban késleltetett olvasás és írástanítás módszer
- a magyar nyelv- és irodalom oktatásában drámapedagógiai módszerek alkalmazása
- témahét, 3 hetet meghaladó projekt rendezése
- a tanulók szabad választása alapján az iskolában működő alapfokú művészetoktatásban való részvétel (néptánc, képzőművészet)

1.3. Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

Közös programot valósítunk meg a Tisza-tó Régió Ifjúságáért Egyesülettel. Az együttműködés célja a tanulók szociális kompetenciájának fejlesztése.

Célunk olyan szociális ismeretek, motívumok, képességek és készségek rendszerének kiépítése, erősítése, amely elősegíti a szociális viselkedést. E kompetencia elemei között tartjuk nyilván

- a gyerek önismeretét
- a saját magával szembeni elvárásait
- az ezeket meghatározó önbizalmat
- a pozitív szemléletmódot
- a másokkal szembeni viselkedést: pl. tolerancia
- a fejlett kommunikációt

Mindezek kiérlelése érdekében az egyénnek reális képet kell kialakítania önmagáról és környezetéről, tudatosan kell részt vennie annak fejlesztésében, felelősségteljes, környezettudatos magatartást kell gyakorolnia. Elérhető célokat kell meghatározni, kitartóan kell tanulnia céljai elérése érdekében.

Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek

Együttműködés civil programmal

A tanórai munka sikerességét segíti elő a Tisza-tó Régió Ifjúságáért Egyesülettel történő kapcsolatkiépítés.

Elvárt nevelési hatások:

- olyan élmények nyújtása, amelyek a diákok későbbi életében hasznosíthatóak
- személyiségfejlesztés
- a diákok integrációs szintjének javítása (pl. a másság, az etnikum vagy a nemek közötti különbségek elfogadása).
- a társadalmi beilleszkedésbe elengedhetetlen készségek és képességek fejlesztése
- a találékonyság fejlesztése
- a kíváncsiság fejlesztése
- az egészséges életmód
- az iskolai eredmények javítása – motiválás
- a közösségi nevelés

Közösségfejlesztő, közösségépítő programok

Színterei:

- osztályközösségek (séták, kirándulások, osztályrendezvények, stb.)
- napközi otthon (szabadidős foglalkozások stb.)
- alsó tagozatosok programjai (színházlátogatás, vetélkedő, sportrendezvények stb.)
- felső tagozatosok iskolai rendezvényei (kulturális és sportrendezvények, rendhagyó órák, színház- ill. mozilátogatás, stb.)
- iskolai táborok
- projekthetek – az éves munkatervek szerint
- sportköri foglalkozások
- az iskola művészeti csoportjai és annak bemutatkozása
- a tanulók szereplési lehetőségei:
  - tanulmányi és művészeti versenyek
  - kiállítások
  - az iskolai és települési ünnepi megemlékezések (tanévnnyitó, okt. 23., mikulás ünnepség, karácsonyi műsor, farsang, márc. 15, Iskolagála, anyák napja, emlékezés a névadóra, DÖK nap, ballagás, tanévzáró)

Mentálhigiénés programok

- minden évben hagyományosan egészségnapot és sportdélutánt rendezünk
- a „mindennapos testnevelés” keretében biztosítjuk a diákok rendszeres testmozgását.
- az iskolaorvos által kiszűrt tanulóink, akiknek átmeneti egészségromlása van, könnyített testnevelés órán vehetnek részt.

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Nagy hangsúlyt helyezünk a kollégák közötti óralátogatásra, hospitálásra. Az óralátogatásról feljegyzést készítünk, az elemzés céljából digitálisan rögzítjük és munkaközösségi szinten értékeljük. Célunk az egymástól való tanulás, a tapasztalatok összegzése, egymás erősítése, ötletek átadása.

Feladatok

Egymás munkájának megismerése hospitálások során

Értékelési rendszer egységesítése

Nevelési módszerek egymáshoz közelítése: egyforma elvárások, következetesség

A pedagógusok közös családlátogatáson mérik fel a gyermekek szükségleteit, szociális hátrányait. Ezeket esetmegbeszélések követik. Szükség esetén problémamegoldó megbeszéléseket tartunk.

A pedagógusok az alábbi képzettséggel rendelkeznek a sikeres osztálytermi munka eléréséhez

Kooperatív tanulási technika ismerete

Motivációs technikák alkalmazása

Projektpedagógia ismerete

Életvezetési ismeretek

1. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

A szöveges értékelés-árnyalt értékelés, egyéni fejlődési napló

Célunk az árnyalt értékelés megvalósulása.

Feladatok:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek bemeneti mérése.

Egyéni fejlesztési tervek készítése.

Egyéni fejlődési napló vezetése mindenkiről.

Háromhavonta a szülő, osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős és a tanuló jelenlétében szöveges értékelés.

A szöveges értékeléskor az alábbi területekről kívánunk információt nyújtani (megjelenítendő elemek):

- tantárgyi előmenetel
- motiválás
- akaraterő, kitartó munkavégzés
- önbizalom

Az előrehaladás mértékét a tanulmányi munkában történő változásban kívánjuk lemérni.

Multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban

A multikulturális nevelésünk lényege olyan környezet megteremtése, amelyben a gyerekek ismereteket szerezhetnek egymás kultúrájáról. Célja a tanulók különbözőségének elismerése a diákok és családjaik kulturális háttérének felhasználásával. A multikulturális nevelés célja az előítéletek csökkentése.

Integráltan a tantárgyakban vagy beépült moduljaiban jelennek meg a tananyagok, (irodalom, nyelvtan, idegen nyelvek, ének, rajz, környezet és természetismeret, történelem, stb).

A segédletek biztosítása, beszerzése folyamatos pl. az internetről.

A tananyagon túl a szabadidős tevékenységekben is szerepet kap (napközis kulturális foglalkozások, iskolai rendezvények, kiállítások, bemutatók, témahét stb.), s az alapfokú művészeti oktatás tananyagában is helyet kapnak a multikulturális tartalmak.

A továbbhaladás feltételeinek biztosítása

Pályaorientáció

Szaktárgyi és osztályfőnöki óra keretében meghatározottak a pályaorientációs feladatok:

- szakmák, továbbtanulási lehetőségek tudatosítása
- igény szerint területi pályaorientációs kiállításon, bemutatón, tanácsadáson vesznek részt 7 és 8. osztályaink
- nyílt tanítási napokon, bemutató foglalkozásokon tájékozódnak tanulóink
- a középfokú intézmények iskolánkban is bemutatkozási lehetőséget kapnak a pályaválasztási délutánokon és a pályaorientációs napon

Valamennyi program a szülők számára is nyitott annak érdekében, hogy együtt tájékozódjanak a kínálgató lehetőségekről.

A sajátos nevelési igényű tanulók helyzete

Az iskolánkban a szakértői véleménynek megfelelően azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottság integráltan oktathatónak minősített, integrált nevelésben részesítjük. A szakértői véleményben javasolt órakeretben gyógypedagógus foglalkozik a tanulókkal.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal fejlesztő-pedagógusok foglalkoznak a szakértői vélemény útmutatásait figyelembe véve.

Az intézményi önértékelés szempont alapjai (rendszeres ellenőrzés)

- HHH és a nem HHH tanulók aránya
- az óvodából az iskolába történő bekerülés
- az iskola társadalmi-szakmai környezetével való együttműködés
- a lemorzsolódás és a továbbtanulás
- a „tanulás-tanítást segítő eszközrendszer” elemei
- az IPR módszertanát követő mentorálás alkalmazása szempontjából releváns személyi és tárgyi feltételek
- a sajátos nevelési igényű tanulók helyzete

Az EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projekt megvalósítása során elért eredmények alkalmazása az esélyteremtő intézménnyé válás területén.

A nevelési - oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 7 § bn) pontja értelmében az intézmény konkrét tevékenységekkel segíti a tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések megvalósítását. Ennek elérése érdekében az iskolánk együttműködő partnere az **EFOP-3.1.7-16-2016-00001 „Esélyteremtés a köznevelésben” c. kiemelt uniós projektnek**, melynek alapvető célja befogadó nevelés támogatása, a végzettség nélküli iskolaelhagyás, és lemorzsolódás kezelésében történő részvétel, a hátrányos helyzetű tanulók oktatási és munkaerő-piaci esélyeinek növelése, társadalmi beilleszkedésük elősegítése és ezáltal a köznevelési rendszer méltányosságának, valamint a gazdaság versenyképességének növelése.

A fenti cél elérése a TAMOP-3.3.13. azonosítószámú, Eötvös József Program - Pedagógiai-szakmai szolgáltató intézet fejlesztése és Projektháló című kiemelt projekt által kifejlesztett, Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer (továbbiakban ETIPE) bevezetésén keresztül történt az esélyteremtő intézményi (továbbiakban ETI) működés kialakítását támogató eszközrendszer intézményi adaptálásával. Az ETIPE intézményi, osztálytermi és tanulói szintek szerint kínál gyakorlati segítséget a pedagógiai folyamatok, tevékenységek megvalósításához.

Iskolánk az Abádszalóki Kovács Mihály Általános Iskola, olyan esélyteremtő intézmény, amely valamennyi tanulója, pedagógusa számára biztonságos, befogadó szervezeti klímát teremt. A befogadást azzal is kifejezzük, hogy intézményünk pedagógiai környezete megfelel növendékei életkori sajátosságainak, reflektál szociokulturális háttérükre, beállítódásaikra.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer adaptációjával szélesedett módszertani repertoárunk, mely által a tanulók társadalmi integrációjának, sikerességének előmozdítása érdekében képesek vagyunk minden tanuló fejlődési szükségleteire, élethelyzetére, igényeire differenciált és adekvát pedagógiai válaszokat adni. Őket a mindenkori képességeik szerinti fejlettségi szintjükhez, kompetenciáikhoz és a hozott tudások, értékek különbözőségeihez alkalmazkodva, individuális adottságaiknak megfelelő fejlesztésben részesítjük. A diákok Önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeit, tehetségjegyeit feltárjuk, így egyaránt képesek vagyunk a lemaradók hátránykompenzálására és a kiemelkedő képességűek tehetségfejlesztésére is.

A hátrányújratermelő mechanizmusának fékezése érdekében a tanulói teljesítmény korlátozó tényezőket mérsékeljük, a tanulók fejlődésbeli és tanulási nehézségeinek feltárását, problémái megoldását segítjük, melyhez a helyi társadalmi, szolgáltatói környezetet is komplexen bevonjuk. Egyenlő esélyeket érvényesítünk a nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén.

A tanulók közötti különbségeket tanulást segítő tényezőnek tekintjük és legyőzendő problémának. A tudásépítés folyamatában ösztönözzük a tanulókat az

együttműködésre, arra, hogy egymással kooperáljanak és kihasználják egymás erősségeit tudás, képességek és készségek terén egyaránt.

Az Esélyteremtő Intézményként, mint a fejlesztésben együttműködő kollégák műhelyét értelmezzük, építünk a proaktív gondolkodási pedagógusok ötletgazdagságára. A társadalmi változásokra rugalmasan és dinamikusan reagálunk, így folyamatosan megújulunk. A változást az intézményben folyamatként értelmezzük, amely azt jelenti, hogy tudatosan hagyunk időt az újítások, innovációk, adaptációk belsővé válásra, a beépülésre.

A szülők és egyéb partnereik erőforrásait értéként kezeljük, és céljaink elérése érdekében mozgósítjuk, bevonjuk őket. Törekszünk arra, hogy tevékenységünk az intézmény és környezete közösségének szükségleteire és igényeire épüljön. A tervezés, megvalósítás, értékelés az intézmény közössége és a partnerek bevonásával történik, ezzel biztosítjuk a nyilvánosságot, a kontrollt, a mérhetőséget.

Az optimális eredmények eléréséért a családdal és a tanulóval közösen tevékenykedünk, követjük a változásokat, és a mérések-értékelések tükrében folyamatosan igazítjuk a tanulók igényeihez, szükségleteihez a módszereket, fejlesztéseket.

Esélyteremtő Intézményként feladatunk, hogy a tanulási-tanítási folyamatot a pedagógiai, tanulási környezet továbbfejlesztésével alapozzuk meg, és ezáltal teremtsünk kondíciókat az egész életen át tartó tanuláshoz, a sikeres munkaerő-piaci belépéshez.

Fejlesztjük, alkalmazzuk és _ fenntartjuk azokat a módszereket, eljárásokat, eszközöket, kapcsolatrendszereket — ágazatközi együttműködések -, melyek a tanuló egyéni fejlődését, személyiségének kiteljesítését, szociabilitásának fejlődését, az életésélyeinek és életminőségének várható javulását, a társadalmi mobilitás lehetőségeit mozdítják elő.

Fejlesztő tevékenységünket mérés-értékelésre (kompetenciamérésre és egyéb diagnosztikus mérésre, elégedettségi mutatókra) alapozzuk.

Az Esélyteremtő Intézményfejlesztési Program és Eszközrendszer alkalmazásával a beavatkozás eredményeként:

Intézményi szinten

- Felismerésre és megszüntetésre kerülnek az intézményünkben a negatív diszkrimináció megnyilvánulási formái.
- Meghonosodik és egyre hatékonyabbá válik a teammunka, a pedagógusok közötti horizontális és vertikális együttműködés.
- Tudatosabbá, átgondoltabbá válik az intézményi szintű tervezőmunka.
- Csökken a lemorzsolódás, az évfolyamisméltlás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás.

Az osztályterem szintjén

- A pedagógusok új, korszerű módszereket is alkalmaznak a nevelési, oktatási folyamatban.
- A tanulóink komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.

A tanuló szintjén

- A nevelési, fejlesztési, tanulási-tanítási folyamat és környezet továbbfejlesztésével igyekszünk elérni, hogy az egyes tanulók képességei, tudása mérhető hatékonysággal fejlődjön, motivációja javuljon.
- A diákok megfelelő felkészítést kapnak az egész életen át tartó tanuláshoz, sikeres munkaerő- piaci belépéshez.
- A tanulók komplex fejlesztése tudatos, mérés-értékelésen alapul.
- A mindennapok gyakorlatában megvalósul a tanulók szociabilitásának fejlesztése.